

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านอาคารของ
องค์การบริหารส่วนตำบล ชำเมอปราคันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ

พระศนิการบุญ สานิสฺสูโร (แหวนวงษ์)

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยีศรีสะเกษ

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

พุทธศักราช ๒๕๖๒

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังคู้ จังหวัดศรีสะเกษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๓

**CITIZENS' OPINIONS ON PROVIDING PUBLIC HEALTH SERVICES
OF TAMBON ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN
PRANG KU DISTRICT, SI SAKET PROVINCE**

PHRAATHIKARNBOON THANISSARO (WAENWONG)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E. 2553 (2010)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังคัง จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อนักศึกษา : พระอธิการบุญ ฐานิสฺสโร (แหวนวงษ์)

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา : พระมหาวิโรจน์ กุตุตวิโร (ดร.)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ (ดร.))

ประธานกรรมการ

.....
(พระมหาวิโรจน์ กุตุตวิโร (ดร.))

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉชา ใจกลาง)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอนก ศิลปนิลมาลัย)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

Thesis Title : Citizens' Opinions on Providing Public Health Services of Tambon
Administration Organizations in Prang Ku District, Si Saket Province

Student's Name : Phraathikarnboon Thanissaro/Waenwong

Department : Government

Advisor : PhramahaViroj Kuttaveero (Dr.)

Co-Advisor : Asst Prof. Chuen Wilaiphrai

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

P. Sampipattanaviriyajan
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

Thesis Committee

P. Sampipattanaviriyajan
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn (Dr.))

V. Kuttaveero
..... Advisor
(Phramaha Viroj Kuttaveero (Dr.))

Chuen
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Chuen Wilaiphrai)

D. Jaiklang
..... Member
(Asst. Prof. Dr. Decha Jaiklang)

Anake Silp
..... Member
(Asst. Prof. Dr. Anake Silpanilmalaya)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ
ชื่อนักศึกษา	: พระอธิการบุญ ฐานิสฺสโร (แหวนวงษ์)
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พระมหาวิโรจน์ กุตุตวีโร (ดร.)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพโร
ปีการศึกษา	: ๒๕๕๓

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน และ ๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนครอบครัว ในเขตพื้นที่ตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๓๘๗ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ห้าระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๖ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า F-test วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายเป็นด้านพบว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน คือ ด้านการป้องกันโรค ส่วนที่เหลือ ๓ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ
ปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ ควรให้บริการฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของ
โรค องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีผู้นำฝีกออกกำลังกายและจัดสถานที่ออกกำลังกายในแต่
ละหมู่บ้าน และควรจัดให้มีบริการเครื่องออกกำลังกายประจำแต่ละหมู่บ้าน

Thesis Title : **Citizens' Opinions on Providing Public Health Services of Tambon Administration Organizations in Prang Ku District, Si Saket Province**

Student's Name : **Phraathikarnboon Thanissaro (Waenwong)**

Department : **Government**

Advisor : **Phramaha Viroj Kuttaveero (Dr.)**

Co-Advisor : **Asst Prof. Chuen Wilaiphrai**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thesis paper were as follow: 1) to explore citizens' opinions on providing healthcare services of Tambon Prang Ku Administration Organization in Si Saket Province's Prang Ku District, 2) to compare their opinions on providing healthcare services thereof classified according to their differing genders, ages and educational backgrounds and, 3) to examine suggestions on providing its healthcare services. The sampling group employed for conducting the research included 387 family heads/family representatives in its service area. The tool used for the research was the questionnaire endowed with five rating scales, possessing the reliability for the whole issue at 0.86. Statistics utilized for analyzing data encompassed frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test by making use of the ready-made computerized programme.

The results of research were found as follows :

Citizens' opinions on providing healthcare services of Tambon Prang Ku Administration Organization in Si Saket Province's Prang Ku District were at the middle level in the overall aspect. Taking into account a single aspect, they agreed to the one of a pre-emptive strategy of preventing diseases at the high level; whereas they conceded that the remaining three aspects of medical treatments, rehabilitation and health promotions were at the middle level.

The comparative results of citizens' opinions on providing healthcare services of Tambon Prang Ku Administration Organization in Si Saket Province's Prang Ku District classified according to their differing genders, ages and educational background were found that the

correlation between their opinions and those three independent variables were proven to be the null hypothesis in both the overall aspect and a single one.

Suggestions on providing healthcare services of Tambon Prang Ku Administration Organization in Si Saket Province's Prang Ku District were: the spraying service for jettisoning common house mosquitoes should be monthly operated, especially in an epidemic spell of dengue fever; it should have a person responsible for leading villagers to doing exercises and taking care of the exercise venue in each village, fitness equipment services should be provided to each village

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ” สำเร็จได้เพราะผู้วิจัย ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางในการจัดทำครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ได้เปิดสอนหลักสูตรศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้ศึกษา

ขอขอบพระคุณพระมหาวิโรจน์ คุณตวีโร (ดร.) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และเจริญพรขอบคุณ ผศ.ชื่น วิไลไพโร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์

ขอเจริญพรขอบคุณ ผศ.ดร.เดชา ใจกลาง, ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน, ดร.ประพิศ โบราณมูล ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพรขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กู๋ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตูม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสมอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงปราสาท นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคู้ ที่ได้อนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอเจริญพรขอบคุณบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวกในการค้นคว้า และให้คำปรึกษาในการค้นคว้า เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงาน และเพื่อนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา รัฐศาสตร์การปกครองทุกท่านที่เป็นกำลังใจ และคำแนะนำในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ คุณประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มอบให้บิดา มารดา ญาติพี่น้องและเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจ และเสียสละเวลาในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

พระอธิการบุญ จานิสฺสโร (แหวนวงษ์)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฑ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	๗
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	๑๔
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	๑๕
๒.๔ การให้บริการด้านสาธารณสุขท้องถิ่น	๒๐
๒.๕ สภาพพื้นที่วิจัย	๓๒
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๕
๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๔๑
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๓
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๓

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	๔๔
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๕
๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๔๖
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๗
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๔๘

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒
๔.๑ วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๒
๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๓
๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๔
ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๔
ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ	๕๔
ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	๖๒
ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ	๗๗

บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๗๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๒
๕.๒ อภิปรายผล	๗๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๒
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๘๒
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๘๕

บรรณานุกรม	๘๖
-------------------	-----------

ภาคผนวก

๑๐๐

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

๑๐๑

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๑๐๓

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

๑๐๗

ภาคผนวก ง แบบสอบถาม

๑๐๘

ประวัติผู้วิจัย

๑๑๖

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๓.๑	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	๔๕
ตารางที่ ๔.๑	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	๕๔
ตารางที่ ๔.๒	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	๕๔
ตารางที่ ๔.๓	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๕
ตารางที่ ๔.๔	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน	๕๖
ตารางที่ ๔.๕	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมและรายข้อ	๕๗
ตารางที่ ๔.๖	แสดง ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค โดยรวมและรายข้อ	๕๘
ตารางที่ ๔.๗	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาโรค โดยรวมและรายข้อ	๕๘
ตารางที่ ๔.๘	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมและรายข้อ	๖๑
ตารางที่ ๔.๙	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ	๖๒

ตารางที่ ๔.๒๘	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามอายุ	๗๑
ตารางที่ ๔.๒๙	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๒
ตารางที่ ๔.๓๐	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๒
ตารางที่ ๔.๓๑	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๓
ตารางที่ ๔.๓๒	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๓
ตารางที่ ๔.๓๓	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๔
ตารางที่ ๔.๓๔	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๔
ตารางที่ ๔.๓๕	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๔

ตารางที่ ๔.๓๖	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๕
ตารางที่ ๔.๓๗	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๖
ตารางที่ ๔.๓๘	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	๗๖
ตารางที่ ๔.๓๙	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	๗๗
ตารางที่ ๔.๔๐	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค	๗๘
ตารางที่ ๔.๔๑	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล	๗๙
ตารางที่ ๔.๔๒	ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ	๘๐

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๒.๑ รูปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หน้า

๔๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นองค์การส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง ที่รัฐได้ให้ความสำคัญแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง เพื่อสร้างรากฐานของสังคม และเน้นหนักด้านการพัฒนาองค์กรประชาชน และสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง มีจริยธรรม มีวินัย โดยการใช้กลยุทธ์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนระดับฐานราก ก็คือตำบลและหมู่บ้านเป็นหลัก โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณผ่านกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สนับสนุนองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเป็นของตนเอง และมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยให้ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ อันเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนระดับหมู่บ้านและตำบล โดยได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โครงการประเภทส่งเสริมอาชีพ โดยจัดตั้ง ต่อมาราชราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖) ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นอิสระ และขีดความสามารถในการบริหารงานในองค์กรได้มากกว่าเดิม เนื่องจากมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้ มีงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลเพื่อความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน มีบุคลากรที่เป็นพนักงานส่วนตำบลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นการบริหารงานประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นตัวแทนจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้มาจากการรับการเลือกตั้งจากรายครัวในแต่ละหมู่บ้าน ๆ ละ ๒ คน

บทบาทด้านการพัฒนาสาธารณสุขเป็นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินการ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญยิ่ง โดยจะเห็นได้จากการศึกษา HRD Model (Human Resource Development Model) ที่พบว่าสาธารณสุขเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนา เพื่อให้มนุษย์นั้นมีคุณภาพ โดยเฉพาะการมีสุขภาพที่ดี ซึ่งจะต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา หรือเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนกระทั่งตายซึ่งบทบาทด้านสาธารณสุขที่องค์การบริหารส่วนตำบล

จะต้องดำเนินการ ได้แก่ การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะการ กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลการป้องกันและระงับโรคติดต่อตลอดถึงการจัดการสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันปัญหาทางด้านสาธารณสุขของประเทศไทยกรมอนามัยยังพบว่าสาเหตุการเจ็บป่วยของประชาชนของประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่แล้วมีการเจ็บป่วยด้วย โรคติดเชื้อและปรสิตในอัตราที่สูงเป็นอันดับต้นๆ คือ ๕๒.๒๖ : ๑,๐๐๐ ประชากร ซึ่งสาเหตุการเจ็บป่วยด้วย โรคติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ส่วนสาเหตุการตายในลำดับต้นซึ่งถือเป็นปัญหาสาธารณสุขส่วนใหญ่เป็น โรคหรือสาเหตุการตายที่มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กลุ่มโรคหัวใจ มะเร็ง โรคระบบทางเดินอาหารโรคความดันโลหิตสูง และการฆ่าตัวตาย โรคระบบย่อยอาหาร อุบัติเหตุ การถูกพิษ และโรคติดเชื้อสาเหตุการป่วยของผู้ป่วยในส่วนใหญ่เป็น โรคระบบกล้ามเนื้อ โรคอุจจาระร่วงบางกลุ่มป่วยด้วยโรคที่นำโดยน้ำและอาหารและโรคระบบทางเดินหายใจ สาเหตุเกิดจาก ปัญหาขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ แหล่งน้ำเน่าเสีย มลพิษ สิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย เหตุรำคาญ ดังนั้นจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานราชการท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนและมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการพัฒนาสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติสภาพตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ นั้น จะต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาด้านสุขภาพ แต่ที่ผ่านมาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในการแสดงบทบาทด้านสาธารณสุขตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งในด้านโครงสร้างบุคลากรงบประมาณและองค์ความรู้ยังไม่มีความเข้าใจในภารกิจเกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านตำบลต่อการพัฒนางานสาธารณสุข และยังพบว่าการรับรู้บทบาทด้านสาธารณสุขของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีความแตกต่างกันอยู่มาก ในอดีตที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ยังไม่มีการศึกษาวิจัยในเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านสาธารณสุข

ผู้วิจัยมองว่าเรื่องสุขภาพของมนุษย์นั้นนับว่าเป็นต้นทุนชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกอย่าง เมื่อประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี กินดี อยู่ดี กินสุข มีสุข อย่างเหมาะสมตามความจำเป็นเรื่องพื้นฐานของสังคมอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในสภาวะการณ์ เมื่อนั้นประชาชนจะอยากเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมใจในการพัฒนาตามหลักของ Better health Better Wealth Better Speed และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น สภาพของปัญหาและความต้องการของประชาชนว่าจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการในด้านสาธารณสุขมูลฐานที่ผ่านมานั้นว่า

ตรงกับความต้องการครอบคลุมทั่วถึงและเพียงพอแล้วหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงและแก้ไข
ปัญหาด้านสาธารณสุขมูลฐานของตำบลต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การ
บริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา
ต่างกัน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๓ สมมติฐานของการวิจัย

๑.๓.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๓.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๓.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้าน
สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทน ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอปรางค์กู่
จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น ๑๒,๑๑๒ คน/ครอบครัว

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ๔ ด้าน คือ

- ๑) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ
- ๒) ด้านการป้องกันโรค
- ๓) ด้านการรักษาพยาบาล

๔) ด้านการฟื้นฟูสภาพ

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลพินาย องค์การบริหารส่วนตำบลกู่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเขียงทูน องค์การบริหารส่วนตำบลตูม องค์การบริหารส่วนตำบลสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงปราสาท องค์การบริหารส่วนตำบลคู

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

๑.๕.๓ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๕.๔ สามารถนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ ที่เป็นจริง ความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปรูปแบบหนึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ของตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ในที่นี้หมายถึงเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

การสาธารณสุข หมายถึง การบริการสาธารณสุขในระดับตำบลและหมู่บ้านหรือชุมชนในเขตเมืองที่เพิ่มเติมหรือเสริมจากระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยการวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขต ๔ ด้าน รวม ๔ กิจกรรม ดังนี้คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ

การให้บริการ หมายถึง การบริการสาธารณสุขในระดับตำบลและหมู่บ้านหรือชุมชน ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย องค์การบริหารส่วนตำบลคู้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน องค์การบริหารส่วนตำบลตูม องค์การบริหารส่วนตำบลสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรีองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงปราสาท องค์การบริหารส่วนตำบลคู่อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ใน ๔ กิจกรรม คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ

๑) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง กิจกรรมหรือการสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวกำหนดสุขภาพะ เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านสุขภาพ การส่งเสริมโภชนาการในชุมชน การพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน การวางแผนครอบครัว การส่งเสริมด้านการอนามัยสิ่งแวดล้อม และการให้ความรู้เรื่องการบริโภคและอาหารที่ปลอดภัยแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เป็นต้น

๒) ด้านการป้องกันโรค หมายถึง การลด การกำจัด ป้องกันโรค และภาวะแทรกซ้อน และผลที่ตามมาของโรค ได้แก่ การจัดให้มีและดูแลเรื่องน้ำอุปโภค บริโภคให้เพียงพอและสะอาด งานด้านสุขภาพิบาลอื่นๆ งานด้านการเฝ้าระวังและระงับโรคติดต่อ งานด้านการสร้างภูมิเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานด้านการควบคุมอุบัติเหตุ และโรคไม่ติดต่อ การตรวจคัดกรองโรคที่ไม่ติดต่อ และงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ เป็นต้น

๓) ด้านการรักษาพยาบาล หมายถึง กิจกรรมที่กระทำต่อบุคคลที่มีพยาธิสภาพหรือเรียกโดยทั่วไปว่า ผู้ป่วยคือ การรักษาพยาบาลซึ่งประกอบด้วยการวินิจฉัยระยะเริ่มแรกและการรักษาอย่างฉับพลันซึ่งตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถกระทำได้

๔) ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ หมายถึง กระบวนการที่ช่วยบุคคลพิการหรือบุคคลที่มีปัญหาและอุปสรรคให้มีการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ โดยทำให้ทราบศักยภาพและเป้าประสงค์ของตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งบทบาทที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกระทำได้ เช่น การสำรวจผู้พิการ การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้พิการ การให้คำปรึกษา และค้นหาผู้มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน และการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานของประชาชนผู้ใช้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๒ เพศ คือ ๑) เพศชาย และ ๒) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๕ ช่วง ได้แก่ ๑) ช่วงอายุ ๒๐ – ๓๐ ปี ๒) ช่วงอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี ๓) ช่วงอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี ๔) ช่วงอายุ ๕๑ – ๖๐ ปี และ ๕) ช่วงอายุ ๖๑ ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอนุปริญญา/ปวส. และระดับปริญญาตรี

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ได้ใช้แนวคิดในการศึกษา ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- ๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒.๔ การให้บริการด้านสาธารณสุขท้องถิ่น
- ๒.๕ สภาพพื้นที่วิจัย
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

๒.๑.๑ ความหมายของความคิดเห็น

สุพัตรา สุภาพ กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะการพูดหรือการเรียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้”

เรื่องเวทย์ แสงรัตนา ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ เป็นต้น ความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้”^๒

สงวน สติธิเลิศอรุณ กล่าวว่าความคิดเห็น คือ “การแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นของบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง (Fact) และทัศนคติ (Attitude) ของบุคคล ในขณะที่ทัศนคติแสดงความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งอาจสรุปความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ดังนี้”^๓

พจนานุกรมสังคมวิทยา ราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติคำว่า “ความคิดเห็นซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษไว้ว่า หมายถึง

๑) ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

๒) ทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

๓) คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษาว่า ความคิดเห็น มีความหมายใกล้เคียงกับคำ ว่า ทัศนคติ ซึ่งมีคำ อธิบายไว้ว่า คือ แนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มาและกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคนแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกภายในของตน และการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้”^๔

ชาติชาย โทษณินธิ ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผล (Evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

^๒เรื่องเวทย์ แสงรัตนา, “ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร เกี่ยวกับอัตราการเพิ่มประชากรของประเทศไทย”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), ๒๕๒๒, หน้า ๒๐.

^๓สงวน สติธิเลิศอรุณ, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๕๒-๕๓.

^๔ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมสังคมวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๒), หน้า ๒๔๖.

จากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม (Circumstances) ต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงออกถึงการลงความเห็นของบุคคลหนึ่งในข้อเท็จจริง”^๔

สมยศ อักษร ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ ดังนี้ พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม และอีกความหมายหนึ่ง คือ ทรศนะ หรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหา หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง”^๕

พจนานุกรมเวบสเตอร์ (Webster) อ้างใน **สวัสดิ์ นาสมพันธ์** ได้สรุปไว้ว่า ความคิดเห็น ไว้ว่า “เป็นความเชื่อที่ไม่ตั้งอยู่บนความแน่นอน หรือความรู้ที่แท้จริง แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ ความคิดเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่น่าจะเป็นจริง หรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้”^๖

เฉลิมพล พลวัน กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมาการลงความเห็น อาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๆ คือ ความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม^๗

ดวงน สิทธิเลิศอรุณ กล่าวว่า “ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำ ตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อกันระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปใน

^๔ชาติชาย โทณสินธิติ, **จิตวิทยาการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๐.

^๕สมยศ อักษร, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๖, หน้า ๑๒.

^๖สวัสดิ์ นาสมพันธ์, “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น”, **วารสารนิพนธ์ศาสน ศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๖.

^๗เฉลิมพล พลวัน, “ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ : ศึกษากรณีเฉพาะข้าราชการจังหวัดสุรินทร์”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๒๗, หน้า ๑๒.

จากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม (Circumstances) ต่าง ๆ หรือเป็นการแสดงออกถึงการลงความเห็นของบุคคลหนึ่งในข้อเท็จจริง”^๔

สมยศ อักษร ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ ดังนี้ พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม และอีกความหมายหนึ่ง คือ ทรศนะ หรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหา หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง”^๕

พจนานุกรมเวบสเตอร์ (Webster) อ้างใน **สวัสดิ์ นาสมพันธ์** ได้สรุปไว้ว่า ความคิดเห็น ไว้ว่า “เป็นความเชื่อที่ไม่ตั้งอยู่บนความแน่นอน หรือความรู้ที่แท้จริง แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ ความคิดเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่ว่าจะจะเป็นจริง หรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้”^๖

เฉลิมพล พลวัน กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมาการลงความเห็น อาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๆ คือ ความรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม^๗

ดวงน ติทธิเลิศอรุณ กล่าวว่า “ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำ ตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อกันระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปใน

^๔ชาติชาย โทณสินธิติ, **จิตวิทยาการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๐.

^๕สมยศ อักษร, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๔๖, หน้า ๑๒.

^๖Webster, **Webster' New York Dictionary**, อ้างใน **สวัสดิ์ นาสมพันธ์**, “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำกลางขอนแก่น”, **สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๕๐, หน้า ๖.

^๗เฉลิมพล พลวัน, “ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ : ศึกษากรณีเฉพาะข้าราชการจังหวัดสุรินทร์”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๒๗, หน้า ๑๒.

ทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้อันเป็นกระบวนการสังคมที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นเวลานานหลายปี จะเป็นรากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ”^๕

บุญเรียง ขจรศิลป์ กล่าวว่า “ความคิดเห็น เป็นการแสดงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งนั้นอาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จากการใช้สติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจเป็นการพูดหรือเขียน อาจถูกต้องและได้รับการยอมรับหรือไม่ก็ได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์ หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา”^๖

ชาญชัย เทียนชัย ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การแสดงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปทางเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในสิ่งนั้น ก็ได้และปัจจัยที่มี ผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ ๆ คือ ภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมจากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของความคิดเห็นสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล การเล็งดู พื้นความรู้ ประสบการณ์การทำงาน และการติดต่อกันระหว่างบุคคลอื่น เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความคิดเห็นเป็นของตนเองซึ่งอาจสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผู้อื่น สถานการณ์ที่แตกต่างออกไปของแต่ละบุคคลย่อมมีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล นั้น ๆ ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงไปโดยปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม และเวลา ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลจะส่งผลต่อการประเมินสถานการณ์ของบุคคล นั้น ๆ และการแสดงออกต่อเหตุการณ์นั้น ความคิดเห็นจึงเปรียบเสมือนความเชื่อ ความนึกคิดของแต่ละบุคคลซึ่งมีขอบข่ายกว้างกว่าความรู้เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า แต่ความคิดเห็นเกิดขึ้นจากประสบการณ์ในทุก ๆ ด้านของแต่ละบุคคล โดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเมื่อเวลาผ่านไปหรือบุคคลนั้นมีประสบการณ์ในชีวิตมากขึ้น นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักฐาน หากแต่เป็นการนำ ประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้อ้างอิง”^๗

^๕สงวน สิทธิลิขสิทธิ์, **จิตวิทยาสังคม**, อ่างแล้ว, หน้า ๕.

^๖บุญเรียง ขจรศิลป์, **วิจัยทางการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔), หน้า ๕.

^๗ชาญชัย เทียนชัย, **จิตวิทยาการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๒๘.

๒.๑.๒ ความสำคัญของการคิดเห็น

เบสท์ (Best) อ้างใน **จาร์อง เงินดี** กล่าวว่า ในการศึกษาถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การซักถาม สอบถาม บันทึกไว้ และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่ง Best ได้เสนอแนะว่า...วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำ ตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นใด และจะจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นที่วัดออกมาได้ จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป...^{๑๖}

๒.๑.๓ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดเห็น

การแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือสิ่งเดียวกัน จึงไม่จำเป็นจะต้องคล้ายคลึงหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้น ๆ ปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ได้มีผู้เสนอแนวคิดเอาไว้ สรุปได้ดังนี้

ฟอสเตอร์ (Foster) อ้างใน **บุญเรียง ขจรศิลป์** อธิบายว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคิดเห็นด้วยกัน ๒ ประการ คือ

๑) ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของต่อบุคคลหมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการ ได้พบเห็นคุ้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการ ได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือพิมพ์ โดยไม่ได้พบเห็นของจริงถือเป็นประสบการณ์อ้อม

๒) ค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจ ค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันต่างกัน^{๑๗}

ออสแคมป์ (Oskamp) อ้างใน **ดวงน พิทธิเลิศอรุณ** กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความ คิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย

๑) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย เป็นปัจจัยที่มักจะไม่มีผลพุดถึงมากนัก ซึ่งจากการ ศึกษาพบว่า ปัจจัยทางพันธุกรรมจะมีผลต่อความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะทำให้มีผลต่อการศึกษาคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้

^{๑๖}John W. Best, **Research in Education**,. อ้างใน จาร์อง เงินดี, **จิตวิทยาสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๑๔), หน้า ๕.

^{๑๗}Foster, Charles R., **Psychology for Life Today** อ้างใน บุญเรียง ขจรศิลป์, **วิทยาการศึกษ**, อ้างแล้ว, หน้า ๓๔.

๒) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ การที่บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดโดยตรงไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

๓) อิทธิพลจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่บุคคลได้รับจากการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว ทำให้เด็กได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ

๔) เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากเพราะบุคคลต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นเจตคติและความคิดเห็นต่าง ๆ ของกลุ่ม จะได้รับการถ่ายทอดสู่ตัวบุคคล

๕) สื่อมวลชน เป็น การที่บุคคลได้รับ ข่าวสาร ความคิดเห็น หรือเจตคติต่าง ๆ จากสื่อต่าง ๆ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็น ความรู้สึกเป็นไปตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับ^{๑๔}

กาญจนา เคนทวาย ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติหรือความคิดเห็นไว้ ๒ ประการ คือ

๑) ประสบการณ์ ความคิดเห็น หรือเจตคติจะเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการ ได้พบเห็นคุ้นเคย หรือได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

๒) ระบบค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน^{๑๕}

สงวน สิทธิเลิศอรุณ ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไป คือ

๑) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

๑.๑ ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

๑.๒ ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นและการศึกษา ทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

^{๑๔}Oskamp, S., *Attitudes and Opinions*, สงวน สิทธิเลิศอรุณ, **จิตวิทยาสังคม**, อ่างแล้ว, หน้า ๑๕.

^{๑๕}กาญจนา เคนทวาย, “ประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนอำเภอและกิ่งอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๕, หน้า ๕.

๑.๓ ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้
กลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

๑.๔ ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่
และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

๒) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

๒.๑ สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่าง
มากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

๒.๒ กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่
ในกลุ่ม ใดหรือ สังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้นซึ่งทำ
ให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

๒.๓ ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จ
จริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากแนวคิดดังกล่าว
จะเห็นได้ว่าแต่ละบุคคลได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไปใน
ทำนองเดียวกัน ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกันออกไป เพราะบุคคลแต่ละ
คนย่อมจะได้รับมาในลักษณะที่แตกต่างกัน ซึ่งบุคคลอาจมีความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่าง
กันออกไปได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพ
แวดล้อมต่าง ๆ ข้อเท็จจริง การติดต่อสัมพันธ์ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นเป็นอยู่หรือได้ประสบ
มา ซึ่งจะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้นได้^{๑๖}

๒.๑.๔ การวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถวัดได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กันทั่วไป คือ การใช้
แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ Best (๑๕๑๖) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกความ
คิดเห็น คือ การแสดงด้วยร้อยละของคำ ตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็น
จะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะได้ทำ ตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้

ชาติชาย โทณสินธิติ ได้ให้ความเห็นว่า การวัดความคิดเห็นจากการตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับความ
คิดเห็น สรุป ได้ว่า ความคิดเห็น กับเจตคติเป็นสิ่งที่คล้ายกันหรือคล้ายตากัน เพราะความคิดเห็นคือ
การแสดงออกของเจตคติ ดังนั้นการวัดเจตคติก็สามารถใช้วัดความคิดเห็นได้เช่นเดียวกัน^{๑๗}

^{๑๖} สงวน สิทธิเลิศอรุณ, **จิตวิทยาสังคม**, อ่างแล้ว, หน้า ๑๒ - ๑๓.

^{๑๗} ชาติชาย โทณสินธิติ, **จิตวิทยาการศึกษา**, อ่างแล้ว, หน้า ๑๑.

สรุปได้ว่าการที่เราทราบถึงความคิดเห็น ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเราต้องมีเครื่องมือ วัดที่เชื่อถือได้ เนื่องจากความคิดเห็นของบุคคล เป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติ ดังนั้นการวัด ความคิดเห็นจึงเป็นการวัดทัศนคตินั้นเอง เครื่องมือในการวัดทัศนคตินั้นมีอยู่หลายแบบแต่ แบบที่ นิยมใช้กันคือ แบบของ Likert Scale กล่าวคือ ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเหตุผลของการที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นมาได้เพราะเหตุผลที่ว่า ภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของการ กระจายอำนาจไปสู่ระดับการปกครองในส่วนท้องถิ่นตามเสียงเรียกร้องของประชาชน ซึ่งในการ กระจายอำนาจจากส่วนกลางลงไปสู่การบริหารส่วนท้องถิ่น จึงมีความเกี่ยวข้องและมีความสำคัญ ดังกล่าว และได้มีผู้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจเอาไว้หลายท่าน ซึ่งจะได้นำมาเพื่อ ประกอบการพิจารณาเป็นเพียงบางส่วน ซึ่งมีผู้อธิบายเอาไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครอง สามารถแยกพิจารณาได้เป็น ๒ ความหมายคือ

ชำนาญ ยูวบูรณ์ ได้แบ่งประเภทของการกระจายอำนาจไว้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การกระจายอำนาจอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจกรรม หรือ บริการ สาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตัวเอง

๒. การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง การมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำ กิจกรรมประเภทใดประเภทหนึ่งให้มีอิสระในการดำเนินการให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้นๆ^{๑๑}

ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า **โกวิท พวงงาม** ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจไว้ว่า

การกระจายอำนาจ (Decentralization) มี ๒ รูปแบบ คือ

๑. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบ อำนาจไปให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะภายในเขตท้องที่ แต่ละท้องถิ่นมีอิสระบาง ประการในการปกครองตนเองพอควร

๒. การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การ โอน กิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบาง หน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระโดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำ

^{๑๑}ชำนาญ ยูวบูรณ์, **การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๒๑.

ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษเช่น การสื่อสารวิทยุ การกระจายเสียง และโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า

ประเภทของการกระจายอำนาจ

- ๑) การมอบอำนาจการตัดสินใจด้านการบริหารจัดการจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค
- ๒) การมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรของรัฐ ที่เป็นอิสระ ภายใต้การกำกับจากภาครัฐ
- ๓) การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่รัฐบาลส่วนท้องถิ่น
- ๔) การมอบหน้าที่ให้แก่องค์กร หรือ หน่วยงานเอกชน
- ๕) การสร้างให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ^{๑๕}

จากแนวคิดเกี่ยวกับการการกระจายอำนาจ สามารถสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นหลักการจัดระเบียบการปกครองประเทศโดยมีหลักสำคัญคือการโอนอำนาจการปกครองส่วนกลางไปให้ประชาชนใจท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการได้เองโดยอิสระ โดยมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในทุกเรื่อง เพื่อความผาสุกของท้องถิ่น โดยมีตัวแทนของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในท้องถิ่นนั้นๆ ได้โดยอิสระและมีความเป็นเอกภาพ ภายใต้กรอบของกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่ไม่ขัดแย้งต่อกฎหมายแม่บทคือกฎหมายรัฐธรรมนูญ

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปรูปแบบหนึ่ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ของตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในเขตหมู่บ้าน ตำบล เขต องค์การบริหารส่วนตำบล แทนรัฐบาลกลางมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๓ ขนาดได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและอำนาจหน้าที่อื่นๆตามที่กฎหมายกำหนดรวมทั้งมีงบประมาณและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการที่สภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๒๒/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ราษฎรได้เข้ามาร่วมกันบริหารงานของ

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน.

ตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและราษฎรเป็นส่วนรวมอันจะเป็นแนวทางที่จะนำราษฎรไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยวิธีจัดให้มีสภาตำบลและคณะกรรมการตำบลขึ้นนั้น ต่อมาในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๕ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ ๒๗๕/๒๕๐๕ เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ ๒) ขึ้น โดยรวมคณะกรรมการตำบลและสภาตำบลเข้าเป็นองค์กรเดียวกันเช่นเดียวกับแบบการปกครองของสุขาภิบาลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเมืองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติรับหลักการ

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ได้ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๒๖ แก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบลและให้ปรับปรุงตำบลให้เป็นสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ภายใน ๓ ปี เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน อย่างไรก็ตามสภาตำบลยังไม่เป็นนิติบุคคล แต่ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยย่อยขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ต่อมารัฐบาลได้ปรับปรุงฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกาเล่มที่ ๑๑๑ ตอนที่ ๕๓ ก. ลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗^{๒๐}

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๒) มีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

(๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

^{๒๐} กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, **คัมภีร์ อบต.**, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒.

- (๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๗) ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร

ให้ตามความจำเป็นและสมควร

- ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดทำกิจการในเขต ดังต่อไปนี้
  - (๑) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
  - (๒) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
  - (๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
  - (๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
  - (๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
  - (๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
  - (๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจของราษฎร
  - (๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
  - (๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - (๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
  - (๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
  - (๑๒) การท่องเที่ยว
  - (๑๓) การผังเมือง

๔) อำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้นำความเห็นของ องค์การบริหารส่วนตำบล ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

๕) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๖) มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล

๗) อาจออกข้อบัญญัติ เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน ๑,๐๐๐ บาท

๘) อาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม

๙) อาจทำกิจการนอกเขต หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อกระทำการร่วมกันได้^{๒๐}

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๓) การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๔) การสาธารณสุขูปการ
- (๕) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- (๖) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๗) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๘) การจัดการศึกษา
- (๙) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

(๑๐) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(๑๑) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

(๑๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๓) การส่งเสริมกีฬา

(๑๔) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(๑๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(๑๖) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(๑๗) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

(๑๘) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

(๑๙) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

(๒๐) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

(๒๑) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(๒๒) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ

และสาธารณสถานอื่น ๆ

(๒๓) การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒๔) การผังเมือง

(๒๕) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(๒๖) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(๒๗) การควบคุมอาคาร

(๒๘) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒๙) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๓๐) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด^{๒๒}

สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิดจากการที่รัฐบาลมีนโยบายในการปกครองแบบกระจายอำนาจ โดยมีรูปแบบเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔-๑๖.

รูปแบบหนึ่ง ซึ่งตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นสามารถกระทำได้ภายใต้ระเบียบกฎหมายตามที่กำหนดภายในเขตการปกครองโดยไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศและไม่สามารถแยกเป็นรัฐอิสระได้

๒.๔ การให้บริการด้านสาธารณสุขท้องถิ่น

๒.๔.๑ ความหมายของการบริการ

การให้บริการ ถือว่าเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญในการบริการงานภาครัฐ โดยเฉพาะงานที่มีการติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนหรือลูกค้าโดยตรง โดยหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีหน้าที่ในการส่งต่อการบริการให้แก่ผู้รับบริการ นักวิชาการหลายท่านให้แนวคิดเกี่ยวกับ “การให้บริการ” ดังนี้

พิมลจรรยา นามวัฒน์ และกิตติ วัฒนกุล ให้ความหมายไว้ว่า บริการ หมายถึง “กิจกรรมหรือการกระทำใด ๆ ก็ตาม ที่องค์การจัดให้มีขึ้นเพื่อให้บุคลากรขององค์การได้รับความสะดวกสบายในการปฏิบัติหน้าที่ มีความมั่นคงในอาชีพและมีความพึงพอใจในงานที่ทำ กล่าวโดยสรุปได้ว่าการให้บริการ ต้องมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ต้องมีกิจกรรมหรือการกระทำ ต้องจัดเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งในและนอกองค์การที่ต้องสร้าง ความพึงพอใจให้แก่มนุษย์ทั้งในและนอกองค์การเพื่อให้กิจกรรมหรืองานนั้นบรรลุเป้าหมาย”^{๒๓}

วราพรรณ สันตสนะโชค ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การบริการ เป็นกระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น ดังนั้น ผู้ที่จะให้บริการจึงควรจะมีคุณสมบัติที่สามารถจะอำนวยความสะดวกและทำตนเองเพื่อผู้อื่นอย่างมีความรับผิดชอบและมีความสุข”^{๒๔}

จินตนา บุญบงการ ได้ให้ความหมายของ การบริการ ว่า “เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องสัมผัสได้ยากและเสื่อมสูญสภาพไปได้ง่ายบริการจัดทำขึ้นทันทีและส่งมอบให้ผู้รับบริการจึงเป็นกระบวนการของกิจกรรมของการส่งมอบบริการจากผู้ให้ไปยังผู้รับบริการ ไม่ใช่สิ่งที่จับต้องได้ชัดเจน แต่ออกมาใน

^{๒๓}พิมลจรรยา นามวัฒน์ และกิตติ วัฒนกุล, **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร**, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๒), หน้า ๒๕๕.

^{๒๔}วราพรรณ สันตสนะโชค, “ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของชนาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาพญาไท”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), ๒๕๔๐, หน้า ๒๑.

รูปของเวลา สถานที่ รูปแบบ และที่สำคัญเป็นสิ่งทีเื้ออำนวยทางจิตใจทำให้เกิดความพึงพอใจ คำว่าการบริการตรงกับภาษาอังกฤษว่า SERVICE”^{๒๕}

สมชาติ กิจบรรยง ระบุว่าจำกัดความของ การบริการ ว่า “เป็นกระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น ในอันที่จะทำให้อื่นได้รับความสุข ความสะดวก หรือความสบาย ซึ่งความหมายได้มาจากการรวบรวมความคิดเห็นของบุคคลที่ปฏิบัติงานบริการต่างๆ”^{๒๖}

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ได้ให้ความหมาย การบริการ (Service) ไว้ว่า “เป็นกิจกรรมผลประโยชน์หรือความพึงพอใจที่สนองต่อความต้องการแก่ลูกค้า เช่น โรงแรม โรงพยาบาล โรงภาพยนตร์ และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น”^{๒๗}

ศุภนิศย์ โชครัตนชัย กล่าวว่า “การบริการ” เป็นการกระทำที่เกิดจากจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี ช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทรมีน้ำใจไมตรี ให้ความสะดวกรวดเร็ว ให้ความเป็นธรรมและความเสมอภาค ซึ่งการให้บริการจะมีทั้งผู้ให้และผู้รับ ถ้าเป็นการบริการที่ดี เมื่อผู้ให้บริการไปแล้ว ผู้รับบริการจะเกิดความประทับใจ เกิดความชื่นใจ หรือเกิดทัศนคติที่ดีต่อการบริการดังกล่าว^{๒๘}

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า “การบริการ” หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้มาใช้บริการ และก่อให้เกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนั้น ซึ่งการบริการที่ดีจะเป็นการกระทำที่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ที่แสดงเจตจำนงให้ได้ตรงกับสิ่งที่ประชาชนผู้มาใช้บริการนั้นคาดหวังไว้ พร้อมทั้งทำให้บุคคลดังกล่าวเกิดความรู้สึกที่ดีและประทับใจต่อสิ่งที่ได้รับในเวลาเดียวกัน ในความหมายนี้จะครอบคลุมการบริการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริการทั่วไปหรือการบริการเชิงพาณิชย์

^{๒๕}จินตนา บุญบงการ, **การสร้างจิตสำนึกการให้บริการกับการปรับปรุงการบริการภาครัฐ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ฟอร์แมทปริ้นติ้ง, ๒๕๓๕), หน้า ๑๕.

^{๒๖}สมชาติ กิจบรรยง, **สร้างบริการ สร้างความประทับใจ**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัท ซีอีเคยูเอช, ๒๕๓๖), หน้า ๔๒.

^{๒๗}ศิริวรรณ เสรีรัตน์, **พฤติกรรมองค์กร**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑), หน้า ๗๖.

^{๒๘}ศุภนิศย์ โชครัตนชัย, **การบริหารการบริการ : พัฒนาคอนอย่างไรเพื่อให้บริการที่ดี**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๓๖), หน้า ๑๓.

๒.๔.๒ ลักษณะของการบริการ

จิตตินันท์ เคะขุปลต์ กล่าวว่า การบริการมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทั่วไป คือ

๑) เป็นสาระสำคัญของความไว้วางใจ ผู้ใช้บริการไม่สามารถทราบว่าจะได้รับบริการอย่างไร การตัดสินใจใช้บริการจึงขึ้นอยู่กับความไว้วางใจที่ได้ยิน ได้สัมผัส จากผู้ที่เคยไปใช้บริการมาแล้ว หรืออื่น ๆ

๒) เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ ผู้ใช้บริการต้องอาศัยความคิดเห็น เจตคติ และประสบการณ์เดิมที่ได้รับประกอบการตัดสินใจ

๓) มีลักษณะที่แบ่งแยกออกจากกันไม่ได้ อาจกล่าวได้ว่า การบริการ ผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มให้บริการจนกระทั่งสิ้นสุดการบริการ

๔) มีลักษณะที่แตกต่างไม่คงที่ การบริการแต่ละแบบขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการแต่ละคนซึ่งมีวิธีการให้บริการเป็นลักษณะเฉพาะตัว แม้ว่าเป็นการบริการอย่างเดียวกันจากผู้ให้บริการ คนเดียวกัน แต่ต่างวาระกัน คุณภาพการบริการก็อาจแตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ ช่วงเวลาของการบริการและสภาพแวดล้อมของการบริการที่แตกต่างกันนั่นเอง

๕) มีลักษณะที่ไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้ การบริการจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้มาใช้บริการ เนื่องจากความต้องการใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

๖) มีลักษณะที่ไม่สามารถแสดงความเป็นเจ้าของได้ การบริการไม่ใช่สิ่งของ แต่เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการของการกระทำ ดังนั้น การบริการจึงเน้นที่ประโยชน์ที่ผู้ให้บริการจะได้รับ ได้แก่ ความสะดวกสบาย หรือการเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือไม่เสียค่าใช้จ่าย^{๒๕}

วรายุทธ พงษ์ตัน ให้ความหมายการบริการที่ดีกล่าว คือ การบริการตรงกับภาษาอังกฤษว่า SERVICE ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

S = Smiling and Sympathy : การยิ้มแย้มและเอาใจเขามาใส่ใจเรา เห็นอกเห็นใจต่อความลำบากยุ่งยากของผู้มารับบริการ

E = Early Response : ตอบสนองต่อความประสงค์จากผู้มารับบริการอย่างรวดเร็วทันใจ โดยไม่ต้องเอ่ยปากเรียกร้อง

R = Respectful : แสดงออกถึงความนับถือให้เกียรติผู้มารับบริการ

V = Voluntariness Manner : การให้บริการที่ทำอย่างสมัครใจ เต็มใจทำ

^{๒๕}จิตตินันท์ เคะขุปลต์, **จิตวิทยาการบริการ**, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๕), หน้า ๑๗-๒๐.

I = Image Enhancing : การรักษาภาพลักษณ์ของผู้ให้บริการและภาพลักษณ์ขององค์กร

C = Courtesy : ความอ่อนน้อม อ่อนโยน สุภาพ มีมารยาทดี

E = Enthusiasm : ความกระฉับกระเฉง กระตือรือร้น ขณะบริการและให้บริการมากกว่าที่ผู้รับบริการคาดหวังเอาไว้^{๓๐}

อุทัย หิรัญโต ได้กล่าวถึงหลักการให้บริการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ดังนี้

๑) ด้านสถานที่

(๑) การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เป็นการนำงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงซึ่งกันและกันมาไว้ที่เดียวกัน มุ่งเน้นเพื่อให้เกิดการบริการนั้นเสร็จสิ้น ณ จุดเดียว

(๒) การบริการภายใต้อาคารเดียวกัน (One Roof Concept) หมายถึง งานที่จะต้องทำต่อเนื่องกันให้มาอยู่ภายในอาคารเดียวกัน เช่น รับคำร้อง เสียค่าธรรมเนียม ออกใบอนุญาต ไม่ควรแยกอยู่กันคนละแห่ง

(๓) การบริการแบบครบวงจร (Package Service) หมายถึง การตอบสนองความต้องการที่จำเป็นของผู้รับบริการต้องรวดเร็วในการบริการ เน้นความสะดวกของผู้รับบริการเป็นสิ่งสำคัญ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ให้พร้อมเสมอ

(๔) การจัดสำนักงาน (Office lay Out) คือ การจัดสำนักงานที่เอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่มาติดต่องานควรจะดำเนินไปตามลำดับ ไม่ควรย้อนไปย้อนมา เช่น งานรับเรื่อง ตรวจสอบถูกต้อง ควรอยู่ด้านหน้า เสร็จแล้วต่อไปยังเจ้าของเรื่องนั้นๆ แล้วต่อไปแผนกการเงินชำระค่าธรรมเนียม ต่างๆ แล้วออกไปอีกทางหนึ่ง โดยไม่ต้องกลับมาที่เดิมอีก โดยมีป้ายแผนกชัดเจน

๒) การปฏิบัติ

(๑) ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น

(๒) จัดเก็บเอกสารให้ถูกต้องตามหลักงานสารบรรณ ต้องแยกให้ชัดเจนว่าเอกสารใดอยู่ในระหว่างดำเนินการ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เพราะในบางกรณีงานไม่อาจจบลงในวันเดียว ถ้าการจัดเก็บไม่ดี บางครั้งต้องค้นหาเรื่องเดิมเป็นเวลานาน ๆ ทำให้เสียเวลาอย่างน้อยที่สุดจะต้องยึดหลักที่ว่า “หายก็รู้ คู่กิ่งมตา”

^{๓๐} วรายุทธ พงษ์ตัน, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการรับแจ้งความของตำรวจ กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรตำบลประตู่หน้าจุฬาลงกรณ์อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรและเทคโนโลยีมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต), ๒๕๔๗, หน้า ๗.

๓) ผู้ปฏิบัติ

(๑) คุณวุฒิ ต้องมีความรู้ตามที่กำหนดไว้ว่าเป็นคุณสมบัติของตำแหน่งงานนั้นและในขณะเดียวกันจะต้องมีความรู้ในงานที่คนรับผิดชอบนั้นเป็นอย่างดีด้วย ซึ่งจะทำให้สามารถวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้

(๒) คุณภาพ ผู้ให้บริการต้องมีคุณภาพ ซึ่งคนที่มีคุณภาพเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีคุณลักษณะทางด้านจิตใจ ละเอียดรอบคอบ

(๓) คุณธรรม คุณธรรมเป็นพื้นฐานการอยู่ร่วมกันของสังคม เป็นเรื่องของจิตใจ ซึ่งจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้น คุณธรรมเป็นเสมือนตัว “ปลอดภัย” มีอยู่ที่ใดที่นั่นจะไม่มีพิษภัยและอันตรายใดๆ ผู้ที่จะให้บริการลูกค้าจะต้องเป็นผู้มีคุณธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมขั้นต้น อันได้แก่ ความรัก ความเห็นใจลูกค้า มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ดูถูกคนดูแคลนลูกค้า มีความละเอียดที่จะทำความชั่วแม้ไม่มีคนเห็น^{๓๓}

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะของการให้บริการเป็นกิจกรรมหรือกระบวนการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลหรือองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่น และก่อให้เกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนั้น ซึ่งการบริการที่ดีจะเป็นการกระทำที่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ที่แสดงเจตจำนงให้ได้ตรงกับสิ่งที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้ พร้อมทั้งทำให้บุคคลดังกล่าวเกิดความรู้สึกที่ดีและประทับใจต่อสิ่งที่ได้รับในเวลาเดียวกัน ในความหมายนี้จะครอบคลุมการบริการทุกด้าน

๒.๔.๓ การให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากอำนาจหน้าที่ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่ามีส่วนสัมพันธ์กันกับ ๓ ส่วน คือ ๑.องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) ๒. การพัฒนางานสาธารณสุข และ๓. คุณภาพชีวิตของประชาชน ปัจจัยทั้ง ๓ นี้ มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อกันและกัน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกลุ่มคนที่มาทำหน้าที่บริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นในระดับตำบลตามกฎหมายกำหนดนับว่าเป็นองค์การพัฒนาของรัฐที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดในทุกบทบาท โดยเฉพาะในบทบาทหน้าที่ด้านสาธารณสุข^{๓๔}

๑) ความหมายของสาธารณสุข

คำว่า สาธารณสุข ตามความหมายของ ศาสตราจารย์วินสโลว์ (Winslow) แห่งมหาวิทยาลัยเยล (Yale University) ประเทศสหรัฐอเมริกา หมายถึง ศาสตร์และศิลป์แห่งการป้องกันโรค การทำ

^{๓๓}อุทัย หิรัญโต, **ระบบราชการไทย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๗.

ให้มีชีวิตยืนยาว การส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจให้มีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือกันของชุมชนซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การสุขภาพสิ่งแวดล้อม การควบคุมโรคติดต่อ การศึกษาของบุคคลเกี่ยวกับหลักสุขวิทยา การจัดระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อการวินิจฉัยระยะเริ่มแรก การป้องกันและการรักษาโรค ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีทางสังคม เพื่อให้ทุกคนในชุมชนมีมาตรฐานการครองชีพที่ดี มีความเป็นอยู่เหมาะสม สำหรับการคงไว้ซึ่งการมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์

ซึ่งสามารถสรุปความหมายของสาธารณสุขที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันได้แก่ ศาสตร์และศิลปะในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และช่วยให้ชีวิตยืนยาว โดยอาศัยการรวมพลังทั้งมวลของสังคม ซึ่งเป็นการปรับปรุงจาก Acheson Report, London ที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ยอมรับและอ้างอิงในปัจจุบัน^{๑๒}

จากความหมายของสาธารณสุขนั้น มีขอบเขตครอบคลุมถึงการจัดบริการสาธารณสุขที่สำคัญ ๔ ด้านคือ

๑. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ (Promotion)
๒. ด้านการป้องกันโรค (Prevention)
๓. ด้านการรักษาพยาบาล (Curative)
๔. ด้านการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation)

ในส่วนงานที่เกี่ยวกับสาธารณสุขท้องถิ่นนั้น ได้มีมาตรฐานงานด้านสาธารณสุขมูลฐานที่เป็นมาตรฐานสำหรับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานด้านสาธารณสุข โดยมีความสัมพันธ์กันกับงานสาธารณสุขดังต่อไปนี้

๒) ความหมายของสาธารณสุขมูลฐาน

จากคำประกาศแห่ง อัลมา-อะตา (Declaration of Alma-Ata) ซึ่งเป็นการประชุมระหว่างประเทศครั้งประวัติศาสตร์ เรื่อง การสาธารณสุขมูลฐาน ณ เมือง อัลมา-อะตา ในสหภาพโซเวียต เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งได้ให้ความหมายไว้ว่า

การสาธารณสุขมูลฐาน คือ บริการสาธารณสุขอันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับความเป็นอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคมเข้าถึงชุมชนครอบครัว และตัวบุคคล โดยที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และสามารถทำนุบำรุงให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้อย่างมั่นคงตามหลักการพึ่งตนเองและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้จะต้อง

^{๑๒} บัญญัติ พุ่มพันธ์, **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อปท. ของเรา**, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๑), หน้า ๑๕-๒๐.

ได้รับการเชื่อมต่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับระบบบริการสาธารณสุขของประเทศโดยถือว่าเป็นกลไกสำคัญยิ่งของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน ที่จะนำบริการเข้าไปให้ถึงประชาชนที่อยู่อาศัยและที่ทำงานให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะสามารถจะกระทำได้^{๓๓}

และมีผู้สรุปแนวคิดของการสาธารณสุขมูลฐานไว้หลายประการคือ นายแพทย์อมร นนทสุด ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การสาธารณสุขมูลฐาน เป็นบริการสาธารณสุขที่เพิ่มเติมหรือเสริมจากระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ ซึ่งจัดบริการในระดับตำบลและหมู่บ้านโดยประชาชนและความร่วมมือของชุมชน ซึ่งรัฐมีหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือให้ชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหา วางแผน และจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ และงานสาธารณสุขมูลฐานสามารถผสมผสานกับงานพัฒนาชุมชนด้านอื่นๆ รวมถึงมีความเชื่อมโยงกับงานบริการสาธารณสุขของรัฐ^{๓๔}

จากแนวคิดและความหมายของสาธารณสุขมูลฐาน สามารถสรุปได้ว่า การบริการสาธารณสุขมูลฐาน เป็นการบริการสาธารณสุขในระดับตำบลและหมู่บ้านหรือชุมชนในเขตเมือง ที่เพิ่มเติมหรือเสริมจากระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจนถึงระดับที่สามารถดูแลสุขภาพตนเอง และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้านหรือชุมชนตัวเองได้ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองในด้านสาธารณสุขได้

๓) กระบวนการให้บริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลองค์ ประกอบของงานสาธารณสุข (Essential Element of Primary Health Care)

ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปรูปแบบหนึ่ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่ของตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในเขตหมู่บ้าน ตำบล องค์การอนามัยโลกได้กำหนดกิจกรรมจำเป็นของการสาธารณสุขมูลฐานไว้ ๘ กิจกรรม ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มนำมาใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๕) ต่อมาได้เพิ่มเติมอีก ๒ กิจกรรม เป็น ๑๐ กิจกรรม และในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ ได้เพิ่มอีก ๔ กิจกรรม รวมเป็น ๑๔ กิจกรรม และแบ่งออกเป็น ๔ ด้านใหญ่ๆ ตามความหมายของการจัดบริการสาธารณสุข ซึ่งองค์กรปกครอง

^{๓๓} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **มาตรฐานงานสาธารณสุขท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, ๒๕๕๐), หน้า ๖๒.

^{๓๔} ออมร นนทสุด, **การบริหารงานสาธารณสุขมูลฐานของท้องถิ่น**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๘), หน้า ๔.

ส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญที่จะต้องช่วยเหลือสนับสนุนให้ชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมเหล่านี้ เพื่อพัฒนาสุขภาพของประชาชนในชุมชน ได้แก่

ด้านที่ ๑ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ (Promotion) ซึ่งตามความหมายขององค์การอนามัยโลก (WTO) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมหรือการสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวกำหนดสุขภาพะ ไม่เพียงแต่เฉพาะแต่ละบุคคล แต่ยังรวมถึงด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการทำงาน โดยมีกิจกรรมย่อย จำนวน ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การสุศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และแกนนำชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน ผู้นำเยาวชน กรรมการชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น) ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น และสามารถเผยแพร่ความรู้เรื่องสุขภาพและให้คำแนะนำวิธีการดูแลสุขภาพแก่ประชาชนกลุ่มต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคหรือเมื่อเจ็บป่วยแล้วประชาชนสามารถดูแลรักษาโรคขั้นต้นได้อย่างถูกต้องและไปพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเมื่อจำเป็น รวมถึงการให้สุศึกษาเพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชนซึ่งการพัฒนาศักยภาพและการสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนสามารถดำเนินงานสุศึกษา อาจอยู่ในรูปของการประชุม การฝึกอบรม การพาไปศึกษาดูงาน การสนับสนุนข้อมูลความรู้เรื่องสุขภาพและสื่อสุศึกษาในเรื่องที่เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในท้องถิ่น

๒. โภชนาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนและแกนนำชุมชนให้มีความรู้และทักษะในการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการในชุมชน รวมถึงสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก สายวัด ส่วนสูง เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนเหล่านั้น ทำหน้าที่เฝ้าระวังทางโภชนาการโดยการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ เช่น เด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ รวมถึงให้ความรู้ กระตุ้นเตือนให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาโภชนาการที่เกิดขึ้น เช่น เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักน้อย โรคขาดสารอาหารในเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี โรคอ้วน เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโภชนาการของชุมชนเช่น การจัดทำหรือจัดหาอาหารเสริมให้แก่กลุ่มที่ขาดสารอาหารหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการบริโภคอาหารสุขภาพ การควบคุมน้ำหนัก และการออกกำลังกายให้กับประชาชนกลุ่มที่มีโภชนาการเกิน หรือมีโรคอ้วน เป็นต้น

๓. การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชน ซึ่งนอกจากภาครัฐจะมีหน้าที่จัดบริการด้าน

อนามัยแม่และเด็กให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรับฝากครรภ์ ดูแลขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอด และหลังคลอดแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนและแกนนำชุมชนอื่น ๆ เช่น ผู้นำกลุ่มสตรี แม่ตัวอย่าง อาสาสมัครนมแม่ ให้มีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำแก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ หญิงตั้งครรภ์ และครอบครัวเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ การไปฝากครรภ์ การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์ การดูแลหลังคลอด การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การดูแลเลี้ยงลูกอย่างถูกวิธี รวมถึงการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์เมื่อยังไม่พร้อม การเว้นระยะห่างของการตั้งครรภ์ หรือเมื่อมีบุตรเพียงพอแล้ว

๔. การอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการลดการก่อกมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม และเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนอื่นๆ เช่น ผู้นำชุมชนแกนนำเยาวชน ผู้นำกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมกับประชาชนและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของชุมชนรวมถึงจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังมิให้มีการกระทำที่ก่อให้เกิดมลภาวะ หากพบผู้กระทำผิดให้ประสานงานแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการกับผู้กระทำผิดดังกล่าว

๕. การคุ้มครองผู้บริโภค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และแกนนำหมู่บ้าน เช่น ผู้นำชุมชน ผู้แทนประกอบร้านอาหาร หรือร้านค้าแผงลอย แกนนำกลุ่มแม่บ้าน แกนนำเยาวชนที่ทำหน้าที่ อย.น้อย ในสถานศึกษา เป็นต้น ให้มีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้บริโภคเช่นการให้ความรู้เรื่องการบริโภคแก่ประชาชนเป็นกรรมการสำรวจร้านอาหาร ร้านค้า แผงลอย และตรวจสอบปนเปื้อน ๖ ชนิดในอาหาร(ได้แก่ สารบอแรก สารฟอกขาว สารกันรา ยาฆ่าแมลง ฟอรัมาลิน และสารเร่งเนื้อแดง) ร่วมกับเจ้าหน้าที่ช่วยกันสอดส่องการจัดจำหน่ายบูหรือของร้านค้าไม่ให้มีการโฆษณาหรือขายให้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถแจ้งข้อมูลการกระทำที่ไม่ถูกต้องให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคในชุมชนได้รับทราบข้อมูลและเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย สินค้าที่ได้มาตรฐาน มีเครื่องหมาย องค์การอาหารและยา(อย.)

ด้านที่ ๒ ด้านการป้องกันโรค (Prevention) ตามความหมายของ องค์การอนามัยโลก การป้องกันโรค คือ การลด การกำจัด ป้องกัน โรคและภาวะแทรกซ้อน และผลที่ตามมาของโรค ได้แก่ กิจกรรม

๑. การจัดหาน้ำสะอาดและการสุขาภิบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือให้ชุมชนมีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการบริโภคและอุปโภคและมีสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

และอาหารที่ดี แต่การดำเนินงานดังกล่าวต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนด้วยเช่นกัน เพื่อให้เกิดความครอบคลุมและความยั่งยืนในการพัฒนาสุขภาพตำบลสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนอื่น ๆ ให้สามารถให้ความรู้ และสร้างความตระหนักรู้ตลอดจนเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมให้ประชาชนร่วมมือกันจัดสิ่งแวดล้อมทั้งในครัวเรือนและในชุมชน การอบรมช่างสุขภัณฑ์ประจำหมู่บ้านให้มีหน้าที่ช่วยเหลือในการฝึกอบรมและสอนงานแก่ครัวเรือนที่ต้องการสร้างโถง ไม้เก็บกักน้ำ สร้างส้วม หรือ ภาชนะกักเก็บขยะ การฝึกอบรมผู้ประกอบการร้านค้าอาหาร แผงลอย ผู้ค้าในตลาดสดให้ความร่วมมือกันดูแลสุขภาพอาหารและสิ่งแวดล้อมในตลาดและบริเวณค้าขายให้สะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขอนามัย

๒. การเฝ้าระวังโรคประจำถิ่น การป้องกันและระงับโรคติดต่อเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและเฝ้าระวังโรคเพื่อที่จะสามารถควบคุมการระบาดของโรคได้อย่างทันที่ เช่น โรคไข้เลือดออก ไข้หวัดนก โรคอุจจาระร่วง ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนอื่นๆ ให้สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับโรคติดต่อที่สำคัญในท้องถิ่นรวมถึงวิธีป้องกันและควบคุมโรคในช่วงฤดูกาลที่มักมีการระบาดและระดมความร่วมมือของชุมชน ในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการควบคุมโรคให้แก่ชุมชน เช่น ทราเยเบท ปลากินลูกน้ำ น้ำยาฆ่าเชื้อ เป็นต้น นอกจากนี้หากบุคคลมีอาการน่าสงสัยว่าจะป่วยเป็นโรคติดต่อ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนจะช่วยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในการส่งต่อให้ได้รับการรักษาโดยเร็วรวมทั้งให้มีการส่งทีมเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าไปสอบสวนโรคและดำเนินการควบคุมการแพร่กระจายของโรคโดยเร็ว

๓. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ถึงแม้การให้บริการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคจะเป็นบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดูแลให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับภูมิคุ้มกันโรคเพื่อมิให้เจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถป้องกันด้วยวัคซีน โดยสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งมีความใกล้ชิดกับครอบครัวที่มีเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี และหญิงตั้งครรภ์ มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการได้รับวัคซีนป้องกันโรคติดต่อ รวมถึงนัดหมายเจ้าหน้าที่สาธารณสุขออกไปให้บริการแก่ประชาชนตามจุดนัดพบต่าง ๆ ในกรณีที่ชุมชนอยู่ห่างไกลและประชาชนไม่สะดวกที่จะเดินทางไปรับบริการที่สถานบริการสาธารณสุข

๔. การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุ และโรคไม่ติดต่อ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้ประกอบการรับจ้างสาธารณสุขมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ทั้งผู้ใช้รถใช้ถนนคำนึงถึงความปลอดภัย และลดการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการช่วยกันเฝ้าระวังและแจ้งตำแหน่งถนนหรือจุดเสี่ยงภัย เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังสามารถสนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครกู้ภัยหรือช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยจัดฝึกอบรมอาสาสมัครให้มีความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลและเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเพื่อนำส่งโรงพยาบาลอย่างรวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งจะช่วยลดความพิการและเสียชีวิตของผู้ประสบภัยได้จำนวนมาก สำหรับโรคไม่ติดต่อหรือโรคไร้เชื้อเรื้อรัง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถตรวจคัดกรอง โรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็งเต้านมได้ สามารถให้คำแนะนำและส่งต่อผู้ที่พบความผิดปกติให้ไปพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยโดยละเอียดและรับการรักษาต่อไป ในขณะเดียวกันอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนควรได้รับการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ตลอดจนสร้างเสริมความมีน้ำใจและเอื้ออาทรต่อผู้พิการในชุมชนและร่วมกันฟื้นฟูสภาพผู้พิการ

๕. การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนและแกนนำชุมชน ให้สามารถเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเพื่อให้ทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ ตลอดจนมีความสามารถในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยเอดส์ ให้สามารถอาศัยอยู่ในชุมชนได้ โดยชุมชนให้การยอมรับและไม่แพร่กระจายโรคเอดส์สู่คนอื่นในชุมชน

ด้านที่ ๓ ด้านการรักษาพยาบาล (Curative) หมายถึง กิจกรรมที่กระทำต่อบุคคลที่มีพยาธิสภาพหรือเรียกโดยทั่วไปว่า ผู้ป่วย คือ การรักษาพยาบาลซึ่งประกอบด้วยการวินิจฉัยระยะเริ่มแรกและการรักษาอย่างฉับพลัน โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ

๑. การรักษาพยาบาลง่าย ๆ ถึงแม้บริการรักษาพยาบาลจะเป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข แต่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถให้บริการรักษาพยาบาลง่าย ๆ แก่ประชาชนในชุมชน โดยการจัดฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนใหม่ และอบรมฟื้นฟูอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชนเก่าเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การปฐมพยาบาลช่วยเหลือขั้นต้นแก่

ประชาชนที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บเล็กน้อย สามารถวัดความดันโลหิตเพื่อตรวจคัดกรองโรคความดันโลหิต และตรวจหาน้ำตาลในปัสสาวะเพื่อคัดกรองโรคเบาหวานได้ รวมถึงการให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพหรือส่งต่อให้ได้รับการรักษาพยาบาล โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อไป นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ และยาที่จำเป็นไว้ที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน นำมาใช้ในการบริการแก่ประชาชน

๒. การจัดหาที่จำเป็นในหมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนยาที่จำเป็นไว้ที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน โดยเฉพาะหมู่บ้านในเขตชนบทที่ตั้งในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลสถานพยาบาล เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ให้บริการรักษาพยาบาลเมื่อประชาชนที่มีปัญหาการเจ็บป่วยเล็กน้อยๆ หรือบรรเทาอาการเมื่อมีการเจ็บป่วยฉุกเฉินที่ไม่สามารถเดินทางไปใช้บริการที่สถานพยาบาลได้ในทันที ซึ่งยาที่จำเป็นมีทั้งรูปแบบของยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ปวดหลัง ผงเกลือแร่ ยาใส่แผล เป็นต้น และยาสมุนไพร ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่อาจเป็นสมุนไพรปลูกในชุมชน หรือสมุนไพรแปรรูป ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจสนับสนุนให้ชุมชนมีการบริหารจัดการในลักษณะจัดตั้งเป็นกองทุนยา และเวชภัณฑ์ที่มีการระดมทุนจากประชาชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเงินการจัดซื้อยาและแบ่งกำไรให้สมาชิก

๓. ทันตสาธารณสุข การส่งเสริมสุขภาพปากและฟันมีความสำคัญในทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะในวัยเด็กที่มีความเสี่ยงสูงต่อโรคฟันผุและเหงือกอักเสบหากก่อให้เกิดปัญหาจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาสูงและเกิดการสูญเสียฟันอย่างถาวร ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรให้การสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนอื่น ๆ สามารถชี้แจงและให้ความรู้กับประชาชนถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน การส่งต่อหรือนัดหมายประชาชนให้ไปรับบริการในสถานบริการสาธารณสุขหรือเมื่อมีหน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่เข้ามาในชุมชน

ด้านที่ ๔ ด้านการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) เป็นกระบวนการกระบวนการที่ช่วยบุคคลพิการหรือบุคคลที่มีปัญหาและอุปสรรคให้มีการดำรงชีวิตได้อย่างปกติ โดยทำให้ทราบศักยภาพและเป้าประสงค์ของตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่กิจกรรม

๑. สุขภาพจิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชนอื่นๆ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา กรรมการชมรมผู้สูงอายุ เป็นต้น สามารถดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตของประชาชนกลุ่มต่างๆ ในชุมชน

รวมถึง ช่วยค้นหาผู้มีปัญหาสุขภาพจิต หรือผู้ป่วยในชุมชน เพื่อจะได้รับการแนะนำและส่งต่อเพื่อ การรักษาที่ถูกต้อง และการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น^{๓๔}

จากขอบเขตของสาธารณสุขทั้ง ๔ ด้านตามความหมายขององค์การอนามัยโลกและตาม มาตรฐานงานสาธารณสุขมูลฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดนั้นเป็น ความหมายทั่วไปที่ครอบคลุมกว้างขวาง แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ เกิดขึ้นใหม่และมีบทบาทหน้าที่ภารกิจหลายอย่างรวมซึ่งถึงหน้าที่ด้านสาธารณสุขด้วย จึงทำให้การ ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ครอบคลุมทั่วถึง โดยองค์การบริหาร ส่วนตำบลสามารถกระทำได้บางส่วนตามศักยภาพของแต่ละแห่งได้แก่ การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ด้านสุขศึกษา โภชนาการ การวางแผนครอบครัว การส่งเสริมการออกกำลังกาย เป็นต้น ส่วนด้านการป้องกันโรคเบื้องต้น อย่างเช่น การควบคุมป้องกันโรคติดต่อต่างๆ การตรวจคัดกรอง โรคต่างๆ การควบคุมการแพร่ระบาดของโรค เช่น การฉีดพ่นยุงลาย การกำจัดขยะ การรักษาโรค อย่างง่าย การจัดหายาสามัญ และที่จำเป็นเบื้องต้น เป็นต้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบกิจกรรมเฉพาะในส่วนที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระทำได้จริงโดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ และ กิจกรรมที่คาดว่า จะสามารถกระทำได้ในระยะเวลาอันใกล้เพื่อเป็นการสอบถามถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงบทบาทด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

๒.๕ สภาพพื้นที่วิจัย

อำเภอปรางค์กู๋

ประวัติความเป็นมา

อำเภอปรางค์กู๋ยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๔ โดยแยกจาก อ.ซุขันธ์ ชื่อของ อำเภอตั้งตามโบราณสถาน คือ "ปรางค์สามองค์" ตั้งอยู่ที่ บ้านกู๋ ม.๑ ต.กู๋ เรียกว่า "ปรางค์กู๋" เมื่อ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๐๖ ยกฐานะเป็นอำเภอ ซึ่ง อ.ปรางค์กู๋เป็นอำเภอหนึ่งอยู่ในเขตการ ปกครองของจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

เนื้อที่/พื้นที่

อำเภอปรางค์กู๋ มีเนื้อที่ ๒๘๕.๔๗๕ ตร.กม.

^{๓๔}กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, มาตรฐานงานสาธารณสุข ท้องถิ่น, อ้างแล้ว, หน้า ๒๓-๒๖.

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอปรารังค์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอห้วยทับทันและอำเภออุทุมพรพิสัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ติดต่อกับอำเภอวังหินและอำเภออุษาคเนย์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภออุษาคเนย์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอศรีณรงค์ อำเภอศีขรภูมิ และอำเภอสำโรงทาบ (จังหวัดสุรินทร์)

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอปรารังค์แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น ๑๐ ตำบล ๑๔๑ หมู่บ้าน ได้แก่

ตำบลพิมาย	๑๓	หมู่บ้าน
ตำบลคู	๑๗	หมู่บ้าน
ตำบลหนองเชียงทูน	๑๕	หมู่บ้าน
ตำบลดุม	๑๑	หมู่บ้าน
ตำบลสมอ	๑๗	หมู่บ้าน
ตำบลโพธิ์ศรี	๑๔	หมู่บ้าน
ตำบลสำโรงปราสาท	๑๔	หมู่บ้าน
ตำบลคู	๑๓	หมู่บ้าน
ตำบลสวาย	๑๐	หมู่บ้าน
ตำบลพิมายเหนือ	๑๐	หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอปรารังค์ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๑ แห่ง ได้แก่

เทศบาลตำบลปรารังค์ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลพิมายและบางส่วนของตำบลพิมายเหนือ

องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพิมาย (นอกเขตเทศบาลตำบลปรารังค์)

องค์การบริหารส่วนตำบลคู ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคูทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองเชียงทูนทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลดุม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดุมทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสมอ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสมอทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี ครอบคลุมพื้นที่ตำบล โพธิ์ศรีทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลตำโรงปราสาท ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตำโรงปราสาททั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลคู ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคูทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสวาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสวายทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลพิมายเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพิมายเหนือ (นอกเขตเทศบาลตำบลปรางค์คู)

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป

มี ๓ ฤดู คือ ร้อน ฝน หนาว

ข้อมูลการปกครอง

๑. ตำบล.....๑๐.... แห่ง

๒. หมู่บ้าน....๑๔๑.... แห่ง

๓. เทศบาล..๑.....แห่ง

๔. อบต.....๑๐ ... แห่ง

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

อาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ทำสวน ทำไร่

อาชีพเสริม ได้แก่ ทอผ้าไหม ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ปลูกผัก

จำนวนธนาคาร มี ๑ แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ

ด้านสังคม

๑. โรงเรียน

โรงเรียนปรางค์คู โทร.๐-๔๕๖๕-๗๐๘๘,๐-๔๕๖๕-๗๔๒๘

โรงเรียนพอกพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก โทร.๐-๔๕๖๕-๗๒๖๖

โรงเรียนสวายพิทยาคม

โรงเรียนโนนกระสังพิทยาคม

โรงเรียนตูมวิทยา

โรงเรียนหนองคูวิทยา

ด้านประชากร

จำนวนประชากรทั้งสิ้น รวม ๖๕,๑๒๕ คน

จำนวนประชากรชายรวม ๓๒,๔๕๓ คน

จำนวนประชากรหญิงรวม ๓๒,๖๗๒ คน

ความหนาแน่นของประชากร๒๔๕ คน/ตร.กม.

ด้านการคมนาคม

๑. ทางบก - รถยนต์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๖๗
- สถานีขนส่ง
- สถานีรถไฟ
๒. ทางน้ำ - ท่าเรือขนส่งโดยสาร
- ท่าแพขนานยนต์
๓. ทางอากาศ - ท่าอากาศยาน

ด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม

๑. ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว พริก หอมแดง กระเทียม ข้าวโพด
๒. แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ ลำห้วยสำราญ ลำห้วยทับทัน ห้วยกุดจง ห้วยรังษี ห้วยทุ่ง
ห้วยวะ ห้วยลีลา ห้วยเสน^๖

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วงศา เกาหศิริวงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุขท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ด้านบทบาทนั้น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ๕ ระดับ มีบทบาททางด้านสาธารณสุข คล้ายคลึงกัน โดยส่วนมากจะมีบทบาททางด้าน การควบคุมและป้องกันโรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู การจัดการ สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เช่น การกำจัดขยะ น้ำเสีย และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขเร่งด่วนเช่น ปัญหาสุขภาพเมื่อน้ำท่วม และปัญหาระยะยาว ปัญหาในการดำเนินการด้านสาธารณสุขคล้ายกันคือ ๑. ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีความเข้าใจงานทางด้านสาธารณสุขไม่ลึกซึ้ง ทำให้บทบาททางด้านสาธารณสุขไม่ชัดเจน รวมทั้งยังไม่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้รับการบรรจุเข้าทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลระดับหนึ่งและระดับสองที่ไม่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทำงาน ๒. สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าใจว่างานด้านสาธารณสุขเป็นบทบาทขององค์กรอื่น เช่น สถานีอนามัย อาสาสมัครสาธารณสุขหรือบทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่บทบาท ร่วมกัน ๓. งบประมาณด้านสาธารณสุขมีไม่เพียงพอทำให้การดำเนินการได้น้อย ๔. ยังไม่มีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ ๕. ประชาชนขาดความรู้ในด้านสาธารณสุขและมีส่วนร่วมต่อ

^๖อำเภอปรางค์กู๋, “ข้อมูลพื้นฐานอำเภอปรางค์กู๋”, ศรีสะเกษ : สำนักทะเบียนอำเภอปรางค์กู๋, ๒๕๕๒, (อัครสำเนา).

การดำเนินงานการแสดงความคิดเห็น การเสนอปัญหาและความต้องการน้อย ๖.ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน

แนวทางในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ๕ ระดับ จากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้ข้อเสนอแนะแนวทางที่คล้ายคลึงกันได้แก่ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานด้านสาธารณสุขเอง โดยการนำงบประมาณฉุกเฉินมาแก้ไขปัญหาในกรณีที่เกิดปัญหาเร่งด่วนเช่น กรณีเกิดน้ำท่วม หรือของบประมาณเพิ่มเติมในงานสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลโดยการมีส่วนร่วมทั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนที่ชัดเจน และสามารถปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานได้สอดคล้องกับทิศทางของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้^{๓๓}

ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต่อการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาพบว่า อบต.ทั้ง ๖ แห่งมีโครงสร้างเป็น อบต.ชั้น ๕ ไม่มีฝ่ายและบุคลากรที่รับผิดชอบงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ในการดำเนินงานด้านนี้มอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นครั้งคราว ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเป็นหลัก กิจกรรมที่ดำเนินงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมมีเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับกิจกรรมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และเป็นการดำเนินการโดยชุมชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย งบประมาณดำเนินการใช้จากแหล่งอื่น ๆ ไม่พบการใช้งบประมาณของ อบต.สนับสนุนกิจกรรมด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สถานะทางการเงินพบว่า รายรับส่วนใหญ่ได้จากงบประมาณของรัฐบาล รองลงมาเป็นรายได้จากการเก็บภาษี รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาเป็นรายได้จากการเก็บภาษี รายจ่ายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านความเข้าใจของสมาชิก อบต.ต่อปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม พบว่า ๒ แห่ง มีความเข้าใจค่อนข้างดีแต่ก็ไม่ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติเช่นเดียวกับ อบต.แห่งอื่นๆ สมาชิก อบต.ส่วนใหญ่ไม่มีวิสัยทัศน์ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจภารกิจของ อบต. ที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนในระดับหนึ่ง แต่ยังคงพึ่งพาเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการแก้ปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของสถานีอนามัย สามารถดำเนินงานได้ผลดีโดยมี อสม.เป็นแกน

^{๓๓}วงศา เลหาศิริวงศ์ และคณะ, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุขท้องถิ่น : กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, **รายงานการวิจัย**, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๕๔, ๒๓๔ หน้า.

สำคัญ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยส่วนใหญ่มีความเข้าใจค่อนข้างดี แต่มีปัญหาเรื่องประสานงาน และ
 อบต.ให้การสนับสนุนด้านสาธารณสุขน้อยมาก^{๓๔}

ณัฐวุฒิ พรหมวิจิตร ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้าน
 สาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา
 ผลการวิจัยพบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม อยู่ในระดับ
 มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการป้องกัน
 โรค ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพและด้านส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุข
 มูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า
 ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งทางสังคม และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน
 พื้นที่ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและระดับ
 การศึกษา มีความคิดเห็นต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วน
 ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ด้านที่ปัญหามากที่สุดคือ ด้าน
 ฟื้นฟูสภาพ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านที่ดูแลผู้ป่วย ค่าร้อยละ ๖๖.๖๖ ส่วนข้อเสนอแนะที่
 มากที่สุดคือ ด้านการป้องกันโรค คือ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีการรณรงค์ในการป้องกันเช่น
 โรคความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก และฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของ
 โรค คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๖^{๓๕}

^{๓๔}ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ และคณะ, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต่อการ
 พัฒนางาน ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพิจิตร”, **รายงานการวิจัย**, (พิจิตร : สำนักงานสาธารณสุข),
 ๒๕๔๔, ๑๓๖ หน้า.

^{๓๕}ณัฐวุฒิ พรหมวิจิตร, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข
 มูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา”,
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๕, ๑๑๒
 หน้า.

เกรียงศักดิ์ เพาะโกษณ์ ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค และภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในด้านการประเมินผลอยู่ในระดับต่ำ

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ด้าน ผู้รับผิดชอบงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามกรอบอัตรากำลัง ด้านจำนวนผู้รับผิดชอบ งานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพตามที่ปฏิบัติจริง มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ยกเว้นด้านระดับการศึกษา ที่ไม่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

ด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ต่อผลการดำเนินงาน ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านการจัดตั้งหน่วยงานและ บุคลากร และด้านแผนงานและกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพต่อผลการ ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับมาก

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพต่อการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการศึกษา ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในชุมชน ระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานเป็นคณะกรรมการด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ มีอิทธิพลต่อการมีส่วน ร่วมดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ยกเว้น ด้านอาชีพที่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วน ร่วมดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

สรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงแนวทางและผลการศึกษาที่เกี่ยวกับ บทบาทด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งส่วนมากพบว่าบทบาทในด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลยังมีน้อยมากทั้งความไม่ชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ การ ขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่และสมาชิก อบต. ไม่มีความรู้ในเรื่องสาธารณสุข รวมถึงการขาดประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง^{๕๐}

^{๕๐}เกรียงศักดิ์ เพาะโกษณ์, “การประเมินผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัย สุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๕, ๑๑๑ หน้า.

อำนาจ บุญพรมมา ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า

๑) ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน ๓๘๒ คน เป็นเพศหญิงร้อยละ ๕๐.๕๒ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี ร้อยละ ๔๘.๒๐ ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ ๔๘.๒๐ สถานภาพส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส ร้อยละ ๗๐.๘๐ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ ๓๘.๕๐ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๖๗.๓๐ ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป ร้อยละ ๗๘.๕๐ และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ เกิน ๑๕ ปี ขึ้นไป ร้อยละ ๗๐.๒๐

๒) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีบทบาทในระดับมาก คือ ด้านการป้องกันโรครองลงมา คือ ด้านการรักษาพยาบาล เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการฟื้นฟูสภาพและด้านส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

๓) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งทางสังคม และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุและระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕

๔) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าด้านที่ปัญหามากที่สุดคือ ด้านฟื้นฟูสภาพคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านที่ดูแลผู้ป่วยค่าร้อยละ ๖๖.๖๖ ส่วนข้อเสนอแนะที่มากที่สุดคือ ด้านการป้องกันโรค คือ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดฟันยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของโรค คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๖^{๑๑}

^{๑๑}อำนาจ บุญพรมมา, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๐, ๑๑๒ หน้า.

ยุวดี แก้วพินิจ ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า “๑. ประชาชนที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี ระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๗,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท สถานภาพสมรสแล้ว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๕ คนขึ้นไป และประเภทการให้บริการ คือ ส่วน โขธา ๒. ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่เห็นด้วย อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับตามด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านพนักงานผู้ให้บริการ และด้านการฟื้นฟูสภาพ ตามลำดับ ๓. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจอหอ ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส และส่วนการให้บริการ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจอหอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕”^{๔๒}

กาญจนา ทับทิมทอง ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค และด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้บริการเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาพยาบาล ด้านพนักงานผู้ให้บริการ และด้านการฟื้นฟูสภาพ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส และส่วนการให้บริการ ต่างกัน มีระดับความ

^{๔๒}ยุวดี แก้วพินิจ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๘, ๘๖ หน้า.

คิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕”^{๔๑}

นพรัตน์ หวลระลึก ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประชาชนที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี ระดับการศึกษา ประถมศึกษา อาชีพธุรกิจส่วนตัว/แม่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ๗,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท สถานภาพสมรสแล้ว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๕ คนขึ้นไป และประเภทการให้บริการ คือ การบริการสำนักงานสาธารณสุข ๒. ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความรวดเร็วที่ให้บริการ ด้านอาคาร/สถานที่ และด้านประชาสัมพันธ์เพื่อให้บริการ ๓. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สมาชิกในครอบครัวและประเภทการให้บริการ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ รายได้เฉลี่ย และสถานภาพสมรส ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕”^{๔๒}

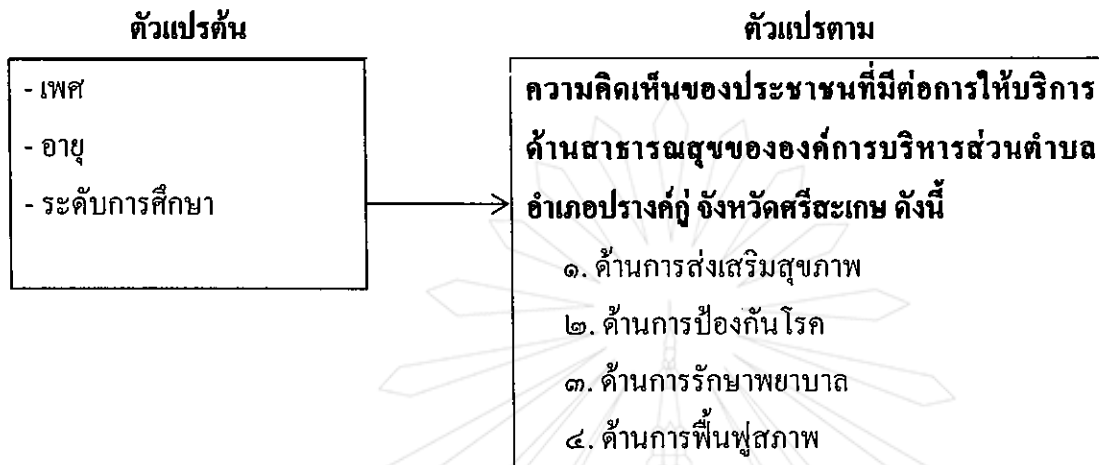
๒.๗ สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีตัวแปรที่เกี่ยวกับงานวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ส่วนตัวแปรตามเป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้าน

^{๔๑}กาญจนา ทับทิมทอง, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), ๒๕๕๑, ๑๑๒ หน้า.

^{๔๒}นพรัตน์ หวลระลึก, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), ๒๕๕๑, ๑๑๒ หน้า.

การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ^{๕๕} ดังนั้นจึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังในภาพประกอบที่ ๒.๑

แผนภูมิที่ ๒.๑ แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

^{๕๕}กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, มาตรฐานงานสาธารณสุขท้องถิ่น, อ้างแล้ว, หน้า ๒๓-๒๖.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ทำการศึกษาระบบเจาะจง โดยได้นำเสนอ วิธีการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทน ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น ๑๒,๑๑๒ คน/ครอบครัว

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทน ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น ๑๒,๑๑๒ คน/ครอบครัว ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้จำนวนประชากรและความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้มีได้ร้อยละ ๕ จากการใช้สูตรของ Taro Yamane^๑

---

^๑ ตำรา จันทรสุวรรณ และสุวรรณ บัวทวน, สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๗, หน้า ๑๐๔ - ๑๐๕

$$n = \frac{N}{1 + Nd^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด = ๑๒,๑๑๒ คน

d แทน ค่าสัดส่วนที่ต้องการให้ค่าสัดส่วนจากตัวอย่างแตกต่างจากค่าสัดส่วนของประชากรไม่เกิน .๐๕ ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ %

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{๑๒,๑๑๒}{๑ + ๑๒,๑๑๒ (๐.๐๕)^2} \\ &= ๓๘๗.๒๑ \end{aligned}$$

เมื่อกำหนดจากสูตรดังกล่าว จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น ๓๘๗ คน

๓.๒ เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

๑) เมื่อผู้วิจัยได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน ๓๘๗ คน แล้ว นำมาหาอัตราส่วนของประชาชน (Proportional to Size) เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ตามสูตรนี้^๒

$$n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

เมื่อ n_i แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

N_i แทน จำนวนประชากรแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกองค์การบริหารส่วนตำบล

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแยกออกเป็นแต่ละหมู่บ้าน ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

^๒ กัลยา วาณิชย์ปัญญา, **สถิติสำหรับงานวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๕.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	องค์การบริหารส่วนตำบล	ครัวเรือน/ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑.	องค์การบริหารส่วนตำบลพิมาย	๗๗๕	๒๕
๒.	องค์การบริหารส่วนตำบลคู	๘๗๕	๒๘
๓.	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน	๒,๐๒๑	๖๔
๔.	องค์การบริหารส่วนตำบลชุม	๑,๑๗๕	๓๘
๕.	องค์การบริหารส่วนตำบลสมอ	๑,๔๐๕	๔๕
๖.	องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี	๑,๐๕๕	๓๕
๗.	องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงปราสาท	๑,๕๘๒	๖๓
๘.	องค์การบริหารส่วนตำบลคู	๑,๓๖๕	๔๔
๙.	องค์การบริหารส่วนตำบลสวาย	๖๕๕	๒๒
๑๐.	องค์การบริหารส่วนตำบลพิมายเหนือ	๗๐๔	๒๓
รวม		๑๒,๑๑๒	๓๘๗

๒) เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๘๗ คน ดังกล่าวแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของประชากรที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนหัวหน้าครอบครัว ในเขตอำเภอปรังคัง จังหวัดศรีสะเกษ ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลตามจำนวนที่คำนวณไว้ในตารางที่ ๓.๑

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยเป็นลักษณะแบบตรวจเช็ครายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย ๔ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสภาพ ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการสร้างคำถามตามแนวของ Likert cale มีคำตอบให้เลือกตามระดับความคิดเห็น จำนวน ๕ ระดับ และมีเกณฑ์การให้ค่า ดังนี้ คือ

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ ๑ คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ ๒ คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ ๓ คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ ๔ คะแนน
ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ ๕ คะแนน

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยได้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

๒) ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบตรวจรายการ (Checklist)

๓) กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

๔) สร้างแบบสอบถามและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแล้วนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

๕) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้แนะนำอีกครั้ง ก่อนนำไปตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ

๓.๔.๒ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว นำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

๑) การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๑. ผศ.ดร. เฉลว ใจกลาง อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๒. ดร.ประพิศ โบราณมูล อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

๓. ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เพื่อตรวจสอบในด้านความตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

๒) การหาความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยการใช้สูตรของ Cronbach ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งต้องได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าตั้งแต่ ๐.๗๐ ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่ามีความเที่ยง โดยใช้สูตร^๔ คือ

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \frac{\{1 - \sum S_i^2\}}{S_t^2}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

๓) การหาคุณภาพของเครื่องมือครั้งนี้สามารถหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) มีค่าเท่ากับ ๐.๘๖ ซึ่งเป็นค่าที่เชื่อถือได้

๔) นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วนำผลการทดสอบแบบสอบถาม ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

๕) จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

^๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๘.

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๕.๑ ขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิจัย โดยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถึงท้องถิ่นอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมจากประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อกรอกแบบสอบถาม

๓.๕.๒ ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของการทำวิจัยให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ และขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่

๓.๕.๓ ผลการดำเนินการเก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น ๓๘๗ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ นำแบบสอบถามข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ และความเชื่อถือของข้อมูล

๓.๕.๒ นำข้อมูลที่ได้นำมาลงรหัส และบันทึกคะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

๓.๕.๓ หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามคืนมา และผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ประมวลผล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการฟื้นฟูสภาพ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายข้อมูล และกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการประเมินฯ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
๔.๕๑-๕.๐๐	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๕๑-๔.๕๐	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๒.๕๑-๓.๕๐	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๕๑-๒.๕๐	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐-๑.๕๐	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับสถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามจากสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ และตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา สำหรับสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าว ได้แก่ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t-test สำหรับจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffé) กำหนดใช้ที่ระดับ .๐๕

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

๓.๑ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

๑.๑ การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminative Power = D.P.) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item -total Correlation)

๑.๒ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สถิติ (Alpha Co-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

๒) สถิติพรรณนา

๒.๑ ค่าร้อยละ (Percentage)^๖ มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

^๖บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแล้ว, หน้า ๑๐๒.

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

๒.๒ ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$)^๑ มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

๒.๓ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = S.D.)^๒ มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

X แทน คะแนนแต่ละตัว

๓) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานในการวิจัยนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร ๒ กลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) สำหรับตัวแปร ๓ กลุ่มขึ้นไป สำหรับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดใช้ที่ระดับ .๐๕

๑) ค่า t - test (Independent Sample t-test)^๓ มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

^๑เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๓.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๔.

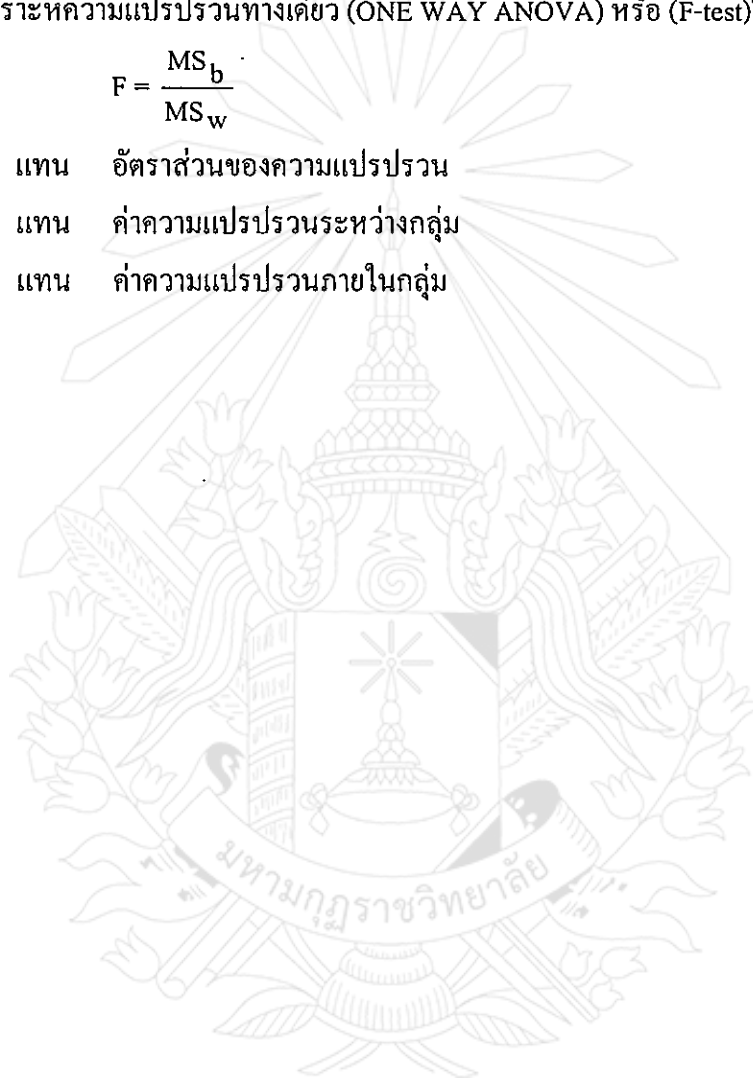
^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๐๕.

- เมื่อ t แทน ค่าที-เทสท์ (t-test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
 N_1, n_2 แทน จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๒) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)^{๑๑}

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

- F แทน อัตราส่วนของความแปรปรวน
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

^{๑๑}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑๕.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน

๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนครอบครัว ในเขตพื้นที่อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๓๘๗ คน โดยการคำนวณตามสูตรของทาโรยามาเน่ Taro Yamane นำมาหาอัตราส่วนของประชาชน (Proportional to Size) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของประชากรหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนหัวหน้าครอบครัว ในเขตอำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม (t-test)
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒ กลุ่ม (F-test)
SS	หมายถึง	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
Sig	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ (Significant level)
df	หมายถึง	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	หมายถึง	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๒ ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๕๘	๕๑.๑๖
หญิง	๑๘๕	๔๘.๘๔
รวม	๓๔๓	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๔๓ คน เป็นเพศชาย จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๖ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๔

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๘	๒๐.๑๕
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๒๗.๑๓
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๒๙.๔๖
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๑๔.๒๖
รวม	๓๔๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๔๗ คน ส่วนใหญ่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๖ รองลงมา คือ อายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๓ อายุ ๕๑ปีขึ้นไป จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๖ และอายุ ๑๘ - ๓๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๑๗๔	๔๔.๕๖
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๑๘.๓๕
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๒๘.๕๔
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๗.๕๕
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๘๗ คนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถม จำนวน ๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๖ รองลงมา คือ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๔ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน ๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๕ และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๕ ตามลำดับ

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ ๔.๔-๔.๘

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ
ให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัด
ศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	๓.๑๘	๑.๐๒	ปานกลาง
๒. ด้านการป้องกันโรค	๓.๗๒	๐.๕๗	มาก
๓. ด้านการรักษาพยาบาล	๓.๓๖	๑.๐๒	ปานกลาง
๔. ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ	๓.๑๘	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓.๓๖	๑.๐๑	ปานกลาง

(n= ๓๘๗)

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข
ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับ
ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายเป็นด้านพบว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน คือ ด้านการป้องกัน
โรค ส่วนที่เหลือ ๓ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสุขภาพ และด้านการส่งเสริม
สุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมสุขภาพ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงหญิงมีครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์	๒.๘๕	๑.๐๖	ปานกลาง
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์การวางแผนครอบครัว ให้บริการถุงยางอนามัย และยาเม็ดคุมกำเนิด	๓.๐๑	๑.๐๓	ปานกลาง
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้านอนามัยโรงเรียน เช่น ตรวจสอบสุขภาพ จัดอาหารกลางวัน ให้ความรู้เรื่องสุขภาพ แก่เด็กนักเรียน	๓.๓๘	๐.๕๕	ปานกลาง
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลได้สนับสนุน การฝึกอบรมสุขภาพในให้กับเยาวชน	๓.๒๓	๐.๕๕	ปานกลาง
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดูแลสุขภาพของคนทั่วไปในชุมชน เช่น ส่งเสริมให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย	๓.๓๕	๑.๐๖	ปานกลาง
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลใช้หอกระจายข่าวเพื่อให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยแก่คนทุกกลุ่ม	๓.๒๘	๐.๕๗	ปานกลาง
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ให้ รู้จักเลือกบริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย	๓.๑๔	๑.๐๔	ปานกลาง
๘. องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมให้มีการดูแลสุขภาพตนเองในครอบครัว	๓.๑๘	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม	๓.๑๘	๑.๐๒	ปานกลาง

(n= ๓๘๗)

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหาร

ส่วนตำบลดำเนินงานด้านอนามัยโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ การดูแลสุขภาพของคนในชุมชน การใช้หอกระจายข่าวเพื่อให้ความรู้เรื่องสุขภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงหญิงมีครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค โดยรวมและรายข้อ

ด้านการป้องกันโรค	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรักษาความสะอาดของบ้านเรือนทุกหลังคาเรือน เช่น ให้มีถังขยะ การกำจัดขยะ	๔.๒๖	๐.๘๖	มาก
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการป้องกันและกำจัดแมลงพาหะนำโรค	๓.๖๓	๐.๕๔	มาก
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดูแลสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ได้แก่ การจัดหาน้ำสะอาดส่งเสริมให้ประชาชนได้บริโภคน้ำที่สะอาดจัดทำประปาหมู่บ้าน บ่อบาดาล	๓.๗๑	๐.๕๓	มาก
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ให้ความรู้ประชาสัมพันธโรคที่เกิดจากแมลงเป็นพาหะ เช่น ไข่เลือดออก อุจจาระร่วง	๓.๖๑	๐.๕๕	มาก
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลประกาศให้ทราบเรื่องแผนป้องกันโรคไข้เลือดออกล่วงหน้า ประกาศเตือนประชาชนหากพบผู้ป่วยไข้เลือด ออก	๓.๖๖	๐.๕๕	มาก
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ วิธีการป้องกันโรคเอดส์ การดูแลผู้ป่วยเอดส์	๓.๖๔	๑.๐๖	มาก
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้และตรวจคัดกรองผู้ป่วยที่เป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น	๓.๕๕	๑.๐๔	มาก
รวม	๓.๗๒	๐.๕๗	มาก

(n= ๓๘๓)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรักษาความสะอาดของบ้านเรือนทุกหลังคาเรือนมากที่สุดเช่น ให้มีถังขยะ การกำจัดขยะ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดูแลสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ ได้แก่ การจัดหาน้ำสะอาด ส่งเสริมให้ประชาชนได้บริโภคน้ำที่สะอาด จัดทำประปาหมู่บ้าน บ่อบาดาล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้และตรวจคัดกรองผู้ป่วยที่เป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการรักษาพยาบาล	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. องค์การบริหารส่วนตำบล ให้คำแนะนำในการช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น	๓.๓๕	๑.๐๑	ปานกลาง
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลโดยรถกู้ชีพโดยสะดวก รวดเร็ว	๓.๔๕	๑.๐๑	ปานกลาง
๓. องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น การซื้อคเป็นลมหมดสติ จมน้ำ ถูกงู หรือแมลงสัตว์ กัดต่อย การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างถูกวิธีการ	๓.๔๘	๑.๐๕	ปานกลาง
๔. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งกองทุนยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยาแก้ไอ ยาแก้ปวดหลัง ผงเกลือแร่ ยาใส่แผล เป็นต้น และยาสมุนไพรพื้นบ้าน	๓.๐๒	๑.๑๐	ปานกลาง
๕. องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีอุปกรณ์เกี่ยวกับฟันในศูนย์เด็ก	๒.๘๕	๐.๕๖	ปานกลาง
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาฟัน	๒.๘๒	๐.๕๗	ปานกลาง
รวม	๓.๓๖	๑.๐๒	ปานกลาง

(n= ๓๘๗)

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาลโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลโดยรถกู้ชีพโดยสะดวก รวดเร็ว รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น การซ็อกเป็นลมหมดสติ ฆมน้ำ ฎุกงู หรือแมลงสัตว์ กัดต่อย การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างถูกวิธีการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาฟัน

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการฟื้นฟูสภาพ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
๑. องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคจิต รวมถึงการค้นหาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน	๓.๐๔	๑.๐๔	ปานกลาง
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การฝึกอบรมต่อต้านยาเสพติดแก่เยาวชนและกลุ่มเสี่ยง	๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่งกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น	๓.๒๘	๐.๘๖	ปานกลาง
รวม	๓.๑๘	๑.๐๑	ปานกลาง

(n= ๓๘๗)

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู ส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่งกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การฝึกอบรมต่อต้านยาเสพติดแก่เยาวชนและกลุ่มเสี่ยง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคจิต รวมถึงการค้นหาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน

ตอนที่ ๓ การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๘	๓.๓๘	๑.๐๓	ปานกลาง
หญิง	๑๘๕	๓.๓๕	๐.๕๘	ปานกลาง
รวม	๓๔๓	๓.๓๖	๑.๐๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๕๘	๓.๓๘	๑.๐๓	๐.๑๒	๐.๙๒
หญิง	๑๘๕	๓.๓๕	๐.๕๘		
รวม	๓๔๓	๓.๓๖	๑.๐๑		

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๘	๓.๑๕	๐.๕๕	ปานกลาง
หญิง	๑๘๕	๓.๑๖	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม	๓๔๓	๓.๑๕	๑.๐๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๕๘	๓.๑๕	๐.๕๕	.๐๕	๐.๘๑
หญิง	๑๘๕	๓.๑๖	๑.๐๒		
รวม	๓๔๓	๓.๑๕	๑.๐๑		

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๘	๓.๗๑	๐.๕๕	มาก
หญิง	๑๘๕	๓.๗๓	๐.๕๘	มาก
รวม	๓๔๓	๓.๗๒	๐.๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๕๘	๓.๗๑	๐.๕๕	๑.๒๔	๐.๒๖
หญิง	๑๘๕	๓.๗๓	๐.๕๘		
รวม	๓๔๓	๓.๗๒	๐.๕๗		

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๘	๓.๓๘	๐.๕๖	ปานกลาง
หญิง	๑๘๕	๓.๓๔	๐.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓๔๓	๓.๓๖	๐.๕๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๕๘	๓.๓๘	๐.๕๖	๒.๔๓	๐.๑๒
หญิง	๑๘๕	๓.๓๔	๐.๐๑		
รวม	๓๔๓	๓.๓๖	๐.๕๕		

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ชาย	๑๕๘	๓.๒๐	๑.๐๑	ปานกลาง
หญิง	๑๘๕	๓.๑๖	๐.๕๕	ปานกลาง
รวม	๓๔๓	๓.๑๘	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	๑๕๘	๓.๒๐	๑.๐๑	๑.๖๔	๐.๒๐
หญิง	๑๘๕	๓.๑๖	๐.๕๕		
รวม	๓๔๓	๓.๑๘	๑.๐๐		

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๘	๓.๓๔	๑.๐๒	ปานกลาง
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๓.๓๕	๐.๙๘	ปานกลาง
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๓.๓๕	๑.๑๑	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๓.๓๖	๐.๙๘	ปานกลาง
รวม	๓๔๗	๓.๓๖	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๕	๓	๐.๒๘	๐.๗๕	๐.๕๒
ภายในกลุ่ม	๑๕๗.๐๒	๓๔๓	๐.๓๕		
รวม	๑๕๗.๘๗	๓๔๖			

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๘	๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๓.๐๕	๐.๕๘	ปานกลาง
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๓.๑๘	๐.๕๗	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๓.๒๔	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓๔๗	๓.๑๘	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๘	๓	๐.๕๒	๒.๐๒	๐.๐๗
ภายในกลุ่ม	๗๕.๘๔	๓๘๓	๐.๒๐		
รวม	๗๗.๔๒	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัด ศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๘	๓.๗๒	๐.๕๕	มาก
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๓.๖๕	๐.๕๘	มาก
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๓.๗๗	๐.๕๗	มาก
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๓.๗๐	๐.๕๖	มาก
รวม	๓๔๗	๓.๗๒	๐.๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๔ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๔	๓	๐.๘๔	๑.๓๐	๐.๓๗
ภายในกลุ่ม	๑๔๕.๓๘	๓๔๓	๐.๓๖		
รวม	๑๔๗.๙๒	๓๔๖			

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐ ปี	๓๘	๓.๔๐	๐.๕๕	ปานกลาง
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๓.๓๔	๐.๕๗	ปานกลาง
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๓.๓๘	๐.๕๘	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๓.๓๒	๐.๕๖	ปานกลาง
รวม	๓๐๖	๓.๓๖	๐.๕๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาลเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๖ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓	๓	๐.๕๑	๒.๒๓	๐.๐๘
ภายในกลุ่ม	๕๐.๖๕	๓๘๓	๐.๑๒๒		
รวม	๕๒.๑๘	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๗ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑๘ - ๓๐ ปี	๗๘	๓.๒๓	๑.๐๑	ปานกลาง
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๐๕	๓.๑๒	๐.๕๗	ปานกลาง
๔๑-๕๐ ปี	๑๑๔	๓.๑๕	๑.๐๒	ปานกลาง
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๐	๓.๑๕	๐.๕๘	ปานกลาง
รวม	๓๔๗	๓.๑๗	๑.๐๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๗ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๔	๓	๐.๘๔	๒.๓๐	๐.๐๗
ภายในกลุ่ม	๑๔๕.๓๘	๓๘๓	๐.๓๖		
รวม	๑๔๗.๙๒	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๗๔	๓.๔๐	๑.๐๒	ปานกลาง
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๓.๓๕	๑.๐๑	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๓.๓๓	๐.๕๘	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๓.๓๖	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม	๓๘๗	๓.๓๖	๑.๐๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒๘ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม เห็นด้วย อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๑๑	๓	๐.๗๐	๒.๐๗	๐.๐๖
ภายในกลุ่ม	๑๐๘.๓๔	๓๘๓	๐.๒๗		
รวม	๑๑๐.๔๕	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๓๐ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัด ศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๗๔	๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๓.๐๗	๑.๐๑	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๓.๓๔	๑.๐๒	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๓.๑๑	๑.๐๒	ปานกลาง
รวม	๓๘๗	๓.๑๘	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๑ พบว่า ประชาชนที่ทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๒ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๑.๕๓	๓	๐.๕๑	๒.๒๓	๐.๐๘
ภายในกลุ่ม	๕๐.๖๕	๓๘๓	๐.๑๓		
รวม	๕๒.๑๘	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๓๒ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๓ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัด ศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๗๔	๓.๗๑	๐.๕๗	มาก
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๓.๗๒	๐.๕๘	มาก
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๓.๗๐	๐.๕๕	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๓.๗๗	๐.๕๗	มาก
รวม	๓๘๗	๓.๗๒	๐.๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓๔ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๗	๓	๐.๖๙	๑.๗๕	๐.๑๕
ภายในกลุ่ม	๑๕๕.๘๔	๓๘๓	๐.๓๙		
รวม	๑๕๗.๙๑	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๗๔	๓.๓๒	๑.๐๒	ปานกลาง
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๓.๓๗	๑.๐๑	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๓.๓๕	๑.๐๒	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๓.๓๕	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓๘๗	๓.๓๖	๑.๐๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๖ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๓	๓	๐.๑๗	๐.๔๗	๐.๗๐
ภายในกลุ่ม	๑๔๗.๓๕	๓๘๓	๐.๓๗		
รวม	๑๔๗.๘๘	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๗ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	๑๗๔	๓.๒๑	๑.๐๒	ปานกลาง
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	๗๑	๓.๐๗	๑.๐๑	ปานกลาง
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๑๒	๓.๑๕	๑.๐๓	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	๓๐	๓.๑๘	๑.๐๑	ปานกลาง
รวม	๓๘๗	๓.๑๖	๑.๐๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๓๘ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	๓.๓๑	๓	๑.๑๐	๐.๕๗	๐.๕๖
ภายในกลุ่ม	๑๖๕.๘๖	๓๘๓	๐.๔๒		
รวม	๑๖๙.๑๗	๓๘๖			

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ ไม่แตกต่างกัน

**ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล อำเภอปรangkุง จังหวัดศรีสะเกษ**

**ตารางที่ ๔.๓๘ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรangkุง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ**

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีผู้นำฝึกรอกกำลังกายและจัดสถานที่ออกกำลังกายในแต่ละหมู่บ้าน	๒๐
๒. ควรจัดให้มีบริการเครื่องออกกำลังกายประจำแต่ละหมู่บ้าน	๑๕
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมชมรมออกกำลังกาย การจัดการแข่งขันกีฬา เป็นต้น	๑๓
๔. จัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในหมู่บ้านทุกปี	๑
๕. จัดให้มีกิจกรรมสำหรับผู้สูง อายุ และมีการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุทุกปี	๑

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรangkุง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ มากที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีผู้นำฝึกรอกกำลังกายและจัดสถานที่ออกกำลังกายในแต่ละหมู่บ้าน รองลงมา คือ ควรจัดให้มีบริการเครื่องออกกำลังกายประจำแต่ละหมู่บ้าน และน้อยที่สุดคือ จัดให้มีกิจกรรมสำหรับผู้สูง อายุ และมีการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุทุกปี

**ตารางที่ ๔.๔๐ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค**

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. ควรให้บริการฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของโรค	๓๒
๒. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกบริการให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และการป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ	๑๒
๓. จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อต่าง ๆ	๑๐
๔. จัดให้มีการตรวจสุขภาพของประชาชนทุก ๆ ปี	๔
๕. เชิญชวนให้มีการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ระวังในช่วงที่มีการระบาดของโรค	๓

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค มากที่สุดคือ ควรให้บริการฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของโรค รองลงมา คือ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกบริการให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และการป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ และน้อยที่สุด คือ เชิญชวนให้มีการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ระวังในช่วงที่มีการระบาดของโรค

**ตารางที่ ๔.๔๑ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล**

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. จัดให้มียาสามัญประจำบ้านทุกหลังคาเรือน	๑๐
๒. จัดให้มีเครื่องมือและแพทย์ประจำหมู่บ้าน	๓
๓. เพิ่มรถกู้ชีพฉุกเฉินและมีพยาบาลประจำรถให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันมีจำนวน ไม่เพียงพอต่อการรับบริการ	๓
๔. จัดให้มีการอบรมหลักสูตรปฐมพยาบาลให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นการช่วยเหลือ ตัวเองในเมืองต้น	๒

จากตารางที่ ๔.๔๑ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล มากที่สุด คือ จัด
ให้มียาสามัญประจำบ้านทุกหลังคาเรือน รองลงมาคือ จัดให้มีเครื่องมือและแพทย์ประจำหมู่บ้าน
และน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการอบรมหลักสูตรปฐมพยาบาลให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นการช่วยเหลือ
ตัวเองในเมืองต้น

**ตารางที่ ๔.๔๒ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ**

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
๑. จัดให้มีโครงการเยี่ยมผู้ป่วยถึงบ้านเพื่อเป็นการให้กำลังใจ	๒
๒. จัดให้มีการฝึกอบรมด้านยาเสพติด การป้องกันและการแก้ไขปัญหาดังกล่าว	๑
๓. จัดโครงการอบรมเพิ่มคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน	๑

จากตารางที่ ๔.๔๒ พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ มากที่สุดคือ จัดให้
มีโครงการเยี่ยมผู้ป่วยถึงบ้านเพื่อเป็นการให้กำลังใจ รองลงมา คือ จัดให้มีการฝึกอบรมด้านยาเสพติด
การป้องกันและการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และน้อยที่สุด คือ จัดโครงการอบรมเพิ่มคุณธรรมจริยธรรมแก่
เด็กและเยาวชน

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนครอบครัว ในเขตพื้นที่อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒,๑๑๒ คน/ครอบครัว ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ Taro Yamane นำมาหาอัตราส่วนของประชาชน (Proportional to Size) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของประชากรหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนหัวหน้าครอบครัว ในเขตอำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน ๓๘๗ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา จำนวน ๓ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพจำนวน ๒๔ ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ ๓ เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน ๔ ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้แทนครอบครัว ในเขตพื้นที่อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน ๓๘๖ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t-test สำหรับจำแนก ตามอายุ และระดับการศึกษา ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเซฟเฟ้ (Scheffé) และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับ ความถี่ (Frequency)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๑๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๖ และเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๔ มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕๖ และมีระดับการศึกษาระดับประถม จำนวน ๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๖

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ประชาชนมี ความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

- ๑) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง
- ๒) ด้านการป้องกันโรค อยู่ในระดับมาก
- ๓) ด้านการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง
- ๔) ด้านการฟื้นฟูสภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายเป็นด้านพบว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน คือ ด้านการป้องกันโรค ส่วนที่เหลือ ๓ ด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู๋ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกทดสอบในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑) **ด้านการส่งเสริมสุขภาพ** พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู๋ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

๒) **ด้านการป้องกันโรค** พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู๋ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค ไม่แตกต่างกัน

๓) **ด้านการรักษาพยาบาล** พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู๋ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล ไม่แตกต่างกัน

๔) **ด้านการฟื้นฟูสภาพ** พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอปรางค์กู๋ ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ ไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ผลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ สามารถแยกเป็นด้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑) **ด้านการส่งเสริมสุขภาพ** เรียงลำดับดังนี้

๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีผู้นำฝึกออกกำลังกายและจัดสถานที่ออกกำลังกายในแต่ละหมู่บ้าน

๑.๒ ควรจัดให้มีบริการเครื่องออกกำลังกายประจำแต่ละหมู่บ้าน

๑.๓ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมชมรมออกกำลังกาย การจัดการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

๑.๔ จัดให้มีการแข่งขันกีฬาภายในหมู่บ้านทุกปี

๑.๕ จัดให้มีกิจกรรมสำหรับผู้สูง อายุ และมีการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุทุกปี

๒) ด้านการป้องกันโรค เรียงลำดับดังนี้

๒.๑ ควรให้บริการฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของโรค

๒.๒ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลออกบริการให้ความรู้ และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว และการป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ

๒.๓ จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อต่าง ๆ

๒.๔ จัดให้มีการตรวจสุขภาพของประชาชนทุก ๆ ปี

๒.๕ เชิญชวนให้มีการณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ระวังในช่วงที่มีการระบาดของโรค

๓) ด้านการรักษาพยาบาล เรียงลำดับดังนี้

๓.๑ จัดให้มียาสามัญประจำบ้านทุกหลังคาเรือน

๓.๒ จัดให้มีเครื่องมือและแพทย์ประจำหมู่บ้าน

๓.๓ จัดให้มีการอบรมหลักสูตรปฐมพยาบาลให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นการช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้น

๓.๔ เพิ่มรถกู้ชีพฉุกเฉินและมีพยาบาลประจำรถให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการรับบริการ

๓.๕ จัดตั้งชมรมรักษาสุขภาพในชุมชน

๔) ด้านการฟื้นฟูสภาพ

๔.๑ จัดให้มีโครงการเยี่ยมผู้ป่วยถึงบ้านเพื่อเป็นการให้กำลังใจ

๔.๒ จัดให้มีการฝึกอบรมด้านยาเสพติด การป้องกันและการแก้ไขปัญหายา

๔.๓ จัดโครงการอบรมเพิ่มคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.๒๕๔๒ ไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ

ของกระทรวงสาธารณสุขอย่างชัดเจน และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนมากไม่มีโครงสร้างรองรับงานด้านสาธารณสุขโดยตรง ประกอบกับส่วนโครงสร้างองค์การสาธารณสุขมูลฐานนั้นจัดโครงสร้างไว้ชัดเจนในระดับหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ กำลังคนด้านสาธารณสุขมูลฐาน(อาสาสมัครสาธารณสุข) ศูนย์ข้อมูลข่าวสารหมู่บ้าน กองทุนพัฒนาสาธารณสุข ในปัจจุบันจะรวมศูนย์การบริหารจัดการไว้ที่จุดเดียวกันเรียกว่า ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ทำให้การดำเนินการด้านสาธารณสุขในระดับหมู่บ้าน และชุมชน มีชาวบ้านดำเนินการเองอยู่แล้วได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขแต่เนื่องจาก อาสาสมัครสาธารณสุขไม่มีอำนาจตามกฎหมาย แต่มีหน้าที่รับผิดชอบในฐานะองค์กรประชาชนอาสาสมัครเข้ามาร่วมรับผิดชอบงานสาธารณสุขมูลฐานในชุมชนแต่จะมีระบบเชื่อมโยงและได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจากหน่วยงานสาธารณสุขในตำบล คือ สถานีอนามัยและองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้บทบาทด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ีบทบาทมากเท่าใดนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กาญจนา ทับทิมทอง** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง และต้องให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมมากกว่านี้จึงจะสามารถรับผิดชอบงานสาธารณสุขมูลฐานได้ ซึ่งจากการวิจัยของ **ณรงค์ สหเมธาพัฒน์** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)ต่อการพัฒนางานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิจิตร” ที่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีฝ่ายและบุคลากรที่รับผิดชอบงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ที่ครอบคลุมทั้งในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ การสาธารณสุขมูลฐานและภาระงานสถานีอนามัย โดยเมื่อพิจารณาตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็ก มีความด้อยศักยภาพมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดใหญ่ และยังมีมีผลการศึกษาคล้ายกับสำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข ที่ระบุว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างน้อยยกเว้นงานด้านกำจัดขยะและมองบทบาทสถานีอนามัยที่ต้องสนับสนุนด้านวิชาการและร่วมพัฒนาศักยภาพด้านสาธารณสุขแก่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลและสถานีอนามัยควรมีการประชุมร่วมและประสานงานเพื่อกำหนดกิจกรรมด้านสาธารณสุขที่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้การสนับสนุนและประสานงานในการดำเนินการต่อไป

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันโรค อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ.

๒๕๔๒ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และแกนนำชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้ประกอบการรับจ้างสาธารณสุขมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันโรค ไม่ติดต่อกันหรือ โรค ไร้เชื้อเรื้อรัง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถตรวจคัดกรองโรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็งเต้านมได้ สามารถให้คำแนะนำและส่งต่อผู้ที่พบความผิดปกติให้ไปพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยโดยละเอียดและรับการรักษาต่อไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ยูวดี แก้วพินิจ** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ด้านการป้องกันโรค อยู่ในระดับมาก แต่สอดคล้องกับผลการวิจัย **กาญจนา ทับทิมทอง** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการป้องกันโรค เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการฟื้นฟูสภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อมที่ให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพ ทั้งนี้เพราะว่าองค์การบริหารมีบุคลากรยังไม่เพียงพอ และขาดความรู้ ความสามารถที่ให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดงบประมาณสนับสนุนการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพ จึงทำให้ประชาชนเห็นด้วยกับการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพต่ำกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **อำนาจ บุญพรมมา** ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ เป็นรายด้าน ซึ่งผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปราย ดังนี้

๑) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๑ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า

ประชาชนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการให้บริการด้านส่งเสริมสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล และการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ดีพอเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ **ยุวดี แก้วพินิจ** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลจ้อหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลจ้อหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่เห็นด้วยกับด้านการส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานด้านอนามัยโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับการให้บริการและพึงพอใจต่อวิธีการที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินงานให้บริการด้านอนามัยโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับการที่ดีจากองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับ **ณรงค์ศักดิ์ หอมมาลัย** ได้วิจัยเรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์” ที่พบว่า ต้องการให้มีการถ่ายโอนภารกิจบางส่วนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบางส่วนให้กระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบและให้ข้าราชการสาธารณสุขสังกัดกระทรวงสาธารณสุขแบบเดิม แต่รับนโยบายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่องงบประมาณให้ท้องถิ่นจัดสรรควบคุมไปกับการอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินสำหรับภารกิจที่ควรอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการบริหารคือ การกำหนดนโยบาย จัดทำแผนงาน/โครงการสาธารณสุข ด้านการรักษาพยาบาล คือ การดูแลและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพติดในกลุ่มเยาวชนและประชาชนทั่วไป ด้านการพัฒนาสถานะแวดล้อมและสุขาภิบาลต่าง ๆ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัด ส่วนสูงหญิงมีครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเห็นว่า การดูแลส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์เป็นหน้าที่หน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข และองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมกับการบริการในประเด็นดังกล่าวนี้ เพราะว่างค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดบุคลากรที่มารับผิดชอบงานและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมงบประมาณที่จะใช้ดำเนินงานการส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ ซึ่งสอดคล้องกับ **เกรียงศักดิ์ เพาะโภชน** ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง

๒) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๒ ด้านการป้องกันโรค พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราณบุรี

จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก แสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับวิธีการและกระบวนการให้บริการด้านการป้องกันโรคขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและผลการดำเนินงานในการป้องกันโรคขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **กาญจนา ทับทิมทอง** ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการป้องกันโรค เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการรักษาความสะอาดของบ้านเรือนทุกหลังคาเรือนมากที่สุด เช่น ให้มีถังขยะ การกำจัดขยะ อยู่ในระดับมาก แสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับการให้บริการและพึงพอใจต่อวิธีการที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริมให้มีการรักษาความสะอาดของบ้านเรือนทุกหลังคาเรือนและมีการให้บริการมีถังขยะ การกำจัดขยะในทุกหมู่บ้านและทุกชุมชน เพื่อความสะอาด ในทุกหมู่บ้านและทุกชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ **วงศา เฉลยศิริวงศ์** ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุขท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ด้านบทบาทนั้น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ๕ ระดับ มีบทบาททางด้านสาธารณสุข คล้ายคลึงกัน โดยส่วนมากจะมีบทบาททางด้านควบคุมและป้องกันโรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู การจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเช่น การกำจัดขยะ น้ำเสีย และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขเร่งด่วน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้และตรวจคัดกรองผู้ป่วยที่เป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก แต่ยังไม่มีความพร้อมทั้งในด้านงบประมาณและบุคลากรที่จะดำเนินงานในการให้บริการให้ความรู้และตรวจคัดกรองผู้ป่วยเท่าที่ควรซึ่งสอดคล้องกับ **ณัฐฉานี พรหมวิจิตร** ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการป้องกันโรค อยู่ในระดับมาก และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ด้านการป้องกันโรค คือ ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีการรณรงค์ในการป้องกัน

เช่น โรคความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก และฉีดพ่นยุงลายทุก ๆ เดือน ในช่วงที่มีการระบาดของโรค คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๖

๓) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๓ ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับวิธีการและกระบวนการให้บริการในบางประการและไม่ด้วยกับการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและผลการดำเนินงานในการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ทับทิมทอง ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า “ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย ด้านการรักษาพยาบาล เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลโดยรถกู้ชีพโดยสะดวก รวดเร็ว อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการบริการผู้ป่วยภายในตำบล โดยจัดให้มีรถกู้ชีพไว้เพื่อบริการประชาชนในพื้นที่ และประชาชนเห็นด้วยกับการที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดให้มีการบริการดังกล่าวนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ วงศา เกาหศิริวงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุขท้องถิ่น กรณีศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ด้านบทบาทนั้น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ๕ ระดับ มีบทบาททางด้านสาธารณสุข คล้ายคลึงกัน โดยส่วนมากจะมีบทบาททางด้านควบคุมและป้องกันโรคที่สำคัญ ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคฉี่หนู การจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเช่น การกำจัดขยะ น้ำเสีย และการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขเร่งด่วนเช่น ปัญหาสุขภาพเมื่อมีน้ำท่วม และปัญหาหระยยะยาว

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาฟัน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม และกระบวนการบริหารงานที่จะนำไปสู่กระบวนการให้บริการประชาชนก็ยังไม่มีความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เพาะโภชน ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ด้านความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ต่อผลการ

ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ประกอบด้วย ด้านงบประมาณ ด้านการจัดตั้งหน่วยงานและบุคลากร และด้านแผนงานและกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก

๔) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านที่ ๔ ด้านการฟื้นฟูสภาพ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าประชาชนเห็นด้วยกับวิธีการและกระบวนการให้บริการในบางประการและไม่ด้วยกับการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการให้บริการและดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและผลการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ที่ควร ทั้งอาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความพร้อมทางด้านบุคลากรและงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **อำนาจ บุญพรมมา** ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการฟื้นฟูสภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู ส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่งกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า การให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู ส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่งกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น ประชาชนเห็นด้วยกับการดำเนินงานและให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล และเห็นว่ามีประโยชน์ต่อชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ **นายแพทย์อมร นนทสุต** ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การสาธารณสุขมูลฐาน เป็นบริการสาธารณสุขที่เพิ่มเติมหรือเสริมจากระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ ซึ่งจัดบริการในระดับตำบลและหมู่บ้าน โดยประชาชนและความร่วมมือของชุมชน ซึ่งรัฐมีหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือให้ชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหา วางแผน และจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ และงานสาธารณสุขมูลฐานสามารถผสมผสานกับงานพัฒนาชุมชนด้านอื่นๆ รวมถึงมีความเชื่อมโยงกับงานบริการสาธารณสุขของรัฐ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคจิต รวมถึงการค้นหาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อมในการให้บริการประชาชนขาด และบุคลากร ขาดความรู้ ความชำนาญ และเป็นงานที่มีหน่วยงานอื่นรับผิดชอบอยู่แล้วแต่องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานในส่วน

ที่สามารถทำได้ โดยที่ไม่ต้องใช้บุคคลกรและเทคนิคเฉพาะ เช่น การออกเยี่ยมให้กำลังใจผู้ป่วย การให้ความสำคัญโดยการจัดกิจกรรมที่เป็นการให้กำลังใจไม่ทำให้ผู้มีปัญหา รู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง รวมถึงโครงการที่เป็นการป้องกันการเกิดปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การอบรมความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก และเยาวชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ **ฉันทลักษณ์** ได้วิจัยเรื่อง “การถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาอำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์” พบว่า ด้านการรักษาพยาบาล คือ การดูแลและส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มเยาวชนและประชาชนทั่วไป ด้านการพัฒนาสถานะแวดล้อมและสุขภาพจิตต่าง ๆ

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๑) ด้านเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเห็นว่าการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ ยังขาดความพร้อมในการให้บริการประชาชน งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมการให้บริการประชาชนก็มีไม่เพียงพอ และผลการดำเนินงานในการบริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความต่อเนื่อง จึงทำให้ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **อภิญญาพรหม** ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน

๒) ด้านอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่และมีบทบาทหน้าที่ภารกิจหลายอย่างรวมซึ่งถึงหน้าที่ด้านสาธารณสุขด้วย จึงทำให้การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ครอบคลุมทั่วถึง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกระทำได้

บางส่วนตามศักยภาพของแต่ละแห่งจึงทำให้ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **นพรัตน์ หวละลึก** ได้วิจัย ความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการ ให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหันตรา ไม่แตกต่างกัน

๓) ด้านระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งอาจเป็นเพราะว่า สภาพการให้บริการด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ ยังขาดความ ชัดเจน และมีการบริการประชาชนยังขาดความต่อเนื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลนำงบประมาณ ไปดำเนินงานพัฒนาทางด้าน โครงสร้างพื้นฐานให้กับประชาชนมากเกินไป แต่การให้บริการด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม จึงทำให้ ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ ปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ **นพรัตน์ หวละลึก** ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การ บริหารส่วนตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วน ตำบลหันตรา ไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนายกระดับ การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

๑) จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรารังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปาน กลาง แสดงว่า กระบวนการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ดีพอ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มอัตรากำลังพนักงานด้านสาธารณสุขเพื่อให้มีบุคลากรใน การทำงานสาธารณสุขมูลฐานผู้บริหารควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการจัดทำโครงการที่ เป็นการส่งเสริมสุขภาพ เช่น การจัดให้มีสวนสาธารณะสำหรับออกกำลังกายหรือพักผ่อนของ

ประชาชนในตำบล หรือ การส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายอย่างเป็นรูปธรรม และเน้นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น หญิงมีครรภ์ เด็กเล็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วยเรื้อรัง เป็นต้น

๒) ผลการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ เป็นรายด้าน จากผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระดับการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

๒.๑ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดสรรงบประมาณในการจัดทำโครงการที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน/หมู่บ้านเพิ่มอัตรากำลังพนักงานด้านสาธารณสุขเพื่อให้มีบุคลากรในการทำงานสาธารณสุขมูลฐานที่มีความชำนาญเฉพาะด้านอย่างเพียงพอ ส่วนข้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ควรรักษาระดับมาตรฐานการให้บริการและควรสนับสนุนงบประมาณพัฒนากระบวนการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น คือ องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานด้านอนามัยโรงเรียนมากที่สุด ส่วนข้อที่ควรนำมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ คือ การส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงหญิงมีครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้มีการดูแลหญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงหญิงมีครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์ โดยจัดสรรงบประมาณในการจัดทำโครงการที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพ เพิ่มอัตรากำลังพนักงานด้านสาธารณสุข และร่วมงานกับหน่วยงานราชการอื่นๆ เข้าส่งเสริมคุณภาพชีวิตและดูแลหญิงมีครรภ์ เด็กเล็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วยเรื้อรัง อย่างเป็นรูปธรรม และจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในส่วนของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและดูแลหญิงมีครรภ์ เด็กเล็ก ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วยเรื้อรัง

๒.๒ ด้านการป้องกันโรค พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการป้องกันโรค โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรรักษาระดับมาตรฐานการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดสรรงบประมาณในด้านการป้องกันโรค อยู่แล้วในลักษณะของการจัดซื้อสารเคมีพ่นกำจัดยุงลาย แต่ยังไม่มีการป้องกันในลักษณะอื่น เช่น

การรณรงค์ให้ทำลายลูกน้ำยุงลายโดยวิธีชีวภาพ หรือ การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ หรือ โรคระบาด ไม่มีการประกาศช่วงระบาดของโรค หรือ การสนับสนุนวัสดุทางเลือกอื่น อาจเป็น เพราะขาดแคลนบุคลากรและขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนงานร่วมกัน ซึ่งสามารถประสานได้ เช่น สถานีอนามัยในตำบล หรือ อาสาสมัครสาธารณสุข เป็นต้น ส่วนข้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ควรรักษาระดับมาตรฐานการให้บริการและควร สนับสนุนงบประมาณพัฒนาระบบการให้บริการให้ดียิ่งๆขึ้น คือ มีการรักษาความสะอาดของ บ้านเรือนทุกหลังคาเรือนมากที่สุด เช่น ให้มีถังขยะ การกำจัดขยะ ส่วนข้อที่ควรนำมาปรับปรุงและ พัฒนาระบบการให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้และ ตรวจสอบคัดกรองผู้ป่วยที่เป็นโรค ไม่ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญต่อการให้บริการด้านการป้องกันโรค โดยควรจัดสรร งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานการรณรงค์ให้ความรู้และตรวจสอบคัดกรองผู้ป่วยที่เป็นโรค ไม่ ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น และการรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพประชาชน ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและการควบคุม ป้องกันโรค ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๒.๓ ด้านการรักษาพยาบาล พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการ รักษาพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงและพัฒนา ระบบการให้บริการรักษาพยาบาลให้ประชาชนในพื้นที่ ฉะนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการ พัฒนาตนเอง ทั้งด้านศักยภาพของบุคลากร สถานที่ เครื่องมือ และเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้าน การแพทย์ รวมถึงเทคโนโลยีที่จำเป็นในอนาคตเพื่อรองรับการกระจายอำนาจและการดำเนินงาน เพื่อให้บริการประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ควร รักษากระดับมาตรฐานการให้บริการและควรสนับสนุนงบประมาณพัฒนาระบบการให้บริการให้ดี ยิ่งๆขึ้น คือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วยไปโรงพยาบาลโดยรถกู้ชีพ โดยสะดวก ส่วนข้อที่ควรนำมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาฟัน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณในการรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชน เกี่ยวกับการดูแลรักษาฟันและประสานงานหน่วยงานสาธารณสุขให้เข้ามาบริการในเรื่องการดูแล รักษาฟัน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับ การดูแลรักษาฟัน

๒.๔ ด้านการฟื้นฟูสภาพ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการฟื้นฟูสภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุน และควรมีการบรรจุโครงการที่เป็นการป้องกันการเกิดปัญหาด้านสุขภาพจิต เช่น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การอบรมความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก และเยาวชน เป็นต้น มีไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนข้อที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่ควรรักษาระดับมาตรฐานการให้บริการและควรสนับสนุนงบประมาณพัฒนาระบบการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู ส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่งกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น ส่วนข้อที่ควรนำมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านการฟื้นฟูสภาพ คือ การให้ความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคจิต รวมถึงการค้นหาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลผู้ป่วยโรคจิต พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสถานที่ เครื่องมือ และเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์ รวมถึงเทคโนโลยีที่จำเป็นในอนาคตเพื่อรองรับการกระจายอำนาจและการดำเนินงานเพื่อให้บริการประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการทำวิจัยต่อไปนี้

๑) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒) ควรมีการศึกษาความต้องการและความคาดหวังของประชาชนเพื่อเป็นแนวทางสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

๓) ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพและต่อเนื่องเพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑) หนังสือทั่วไป

กองราชการส่วนท้องถิ่น, กรมการปกครอง. **คัมภีร์ อบต.**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์. ๒๕๔๓.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย. **มาตรฐานงานสาธารณสุขท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. ๒๕๕๐.

กัลยา วานิชย์บัญชา. **สถิติสำหรับงานวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

จิตตินันท์ เฉชะคุปต์. **จิตวิทยาการบริการ**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๕.

จินตนา บุญบงการ. **การสร้างจิตสำนึกการให้บริการกับการปรับปรุงการบริการภาครัฐ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ฟอร์แมทปรินต์ติ้ง, ๒๕๓๕.

จำรอง เงินดี. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ภาคจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๔.

ชำนาญ ยุวบูรณ์. **การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : โอเคเดียนสโตร์, ๒๕๔๘.

ชาติชาย โทณสินธิติ. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

ชาญชัย เทียนชัย. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ. **เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๕.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวีริยาสาสน์, ๒๕๔๕.

บุญเรียง ขจรศิลป์. **วิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ๒๕๓๔.

บัญญัติ พุ่มพันธ์. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อปท.ของเรา**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ๒๕๔๑.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์. ๒๕๓๒.

พิมพ์จรรยา นามวัฒน์ และกิตติ วัฒนกุล. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๒.

ศุภนิษฐ์ โชครัตนชัย. **การบริหารการบริการ : พัฒนาคอนอย่างไเพื่อให้บริการที่ดี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๓๖.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑.

สมยศ อักษร. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๖.

สมชาติ กิจบรรจง., **สร้างบริการ สร้างความประทับใจ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทซีเอ็ด
ยูเคชั่น, ๒๕๓๖.

สงวน สิทธิเลิศอรุณ. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริการพิมพ์, ๒๕๒๒.

สำเร็จ จันทรสวรรณ และ สวรรณ บัวทวน. **สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๗.

สุพัตรา สุภาพ. **ปัญหาสังคม**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

อุทัย หิรัญโต. **ระบบราชการไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสไตร์, ๒๕๓๐.

อมร นนทสุด. **การบริหารงานสาธารณสุขมูลฐานของท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๘.

๒) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กาญจนา เคนทวย. ประสิทธิภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนอำเภอและ
กิ่งอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๕.

กาญจนา ทับทิมทอง. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การ
บริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา,
๒๕๕๑.

เกรียงศักดิ์ เพาะโกชน์. “การประเมินผลการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพขององค์
การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘.

เฉลิมพล พลวัน. “ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ : ศึกษากรณี
เฉพาะข้าราชการจังหวัดสุรินทร์”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๗.

นพรัตน์ หวลระลึก. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล
หันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๑.

- ยุวดี แก้วพินิจ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบล
จอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.**
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๘.
- เรืองเวทย์ แสงรัตนา. “ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร เกี่ยวกับอัตราการเพิ่ม
ประชากรของประเทศไทย”. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๒.
- วงศา เลหาศิริวงศ์ และคณะ. “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในงานสาธารณสุขท้องถิ่น : กรณี
ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. **รายงานการวิจัย.** ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
๒๕๔๔.
- วราพรรณ สันทัสนะโชค. “ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารทหารไทย จำกัด
(มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาพญาไท”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.**
บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๐.
- วรายุทธ พงษ์ตัน. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการรับแจ้งความของ
ตำรวจ กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรตำบลประตู่หน้าจุฬาลงกรณ์อำเภอธัญบุรี จังหวัด
ปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, ๒๕๔๗.
- สวัสดิ์ นาสมพันธ์. “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่มีต่อการปฏิบัติงานจำเนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำ
กลางขอนแก่น”. **สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาสารคามราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.
- อำนาจ บุญพรพมา. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระบบการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลหนองเหล่า อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี”.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบล
ราชธานี, ๒๕๕๐.

๓) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- อำเภอปรังคัง. “ข้อมูลพื้นฐานอำเภอปรังคัง”. ศรีสะเกษ : สำนักทะเบียนอำเภอปรังคัง, ๒๕๕๒.
อัดสำเนา.

๒. ภาษาอังกฤษ

Foster, Charles R., **Psychology for Life Today**. 3rd ed. Technical Society Chicago.

John W. Best, **Research in Education**. 4th ed. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall, 1981.

Webster. **Webster' New York Dictionary**. London : Sir Issac Pitman and Son Ltd, 1957.

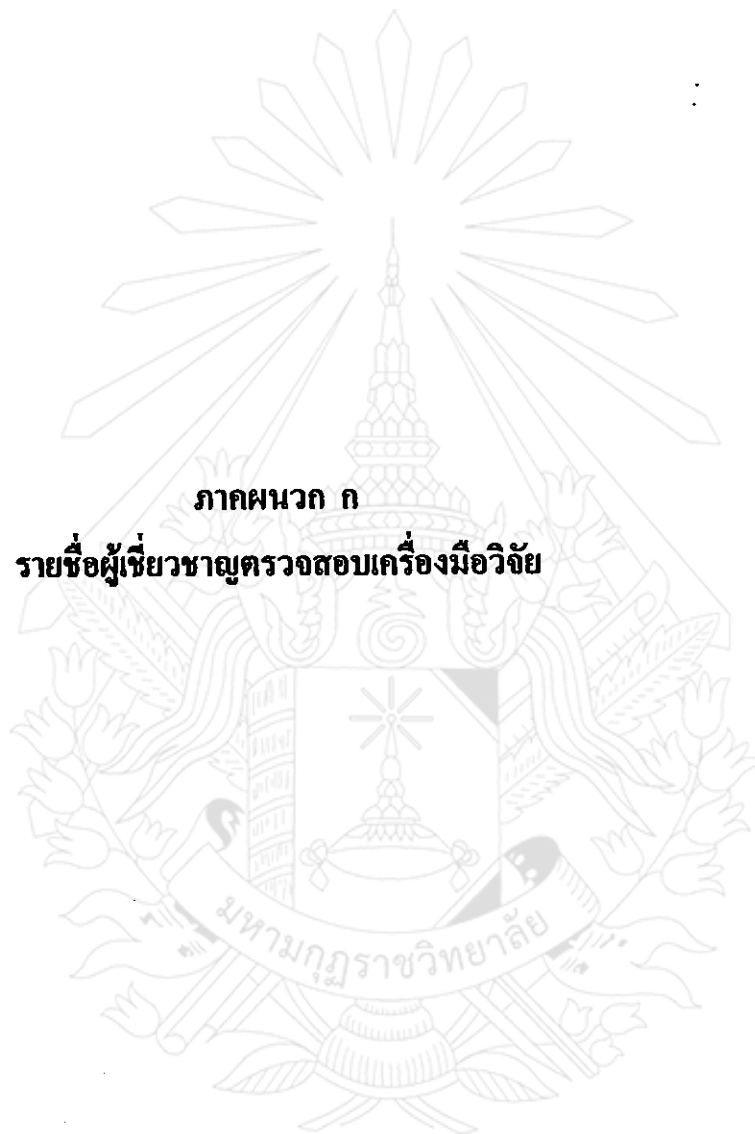
Oskamp, S., **Attides and Opinions**. New Jersey : Prentice – Hall, Inc. 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกชา ใจกลาง

การศึกษา ศ.น.บ., M.A, Ph.d

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด

๒. ดร.ประพิศ โบราณมูล

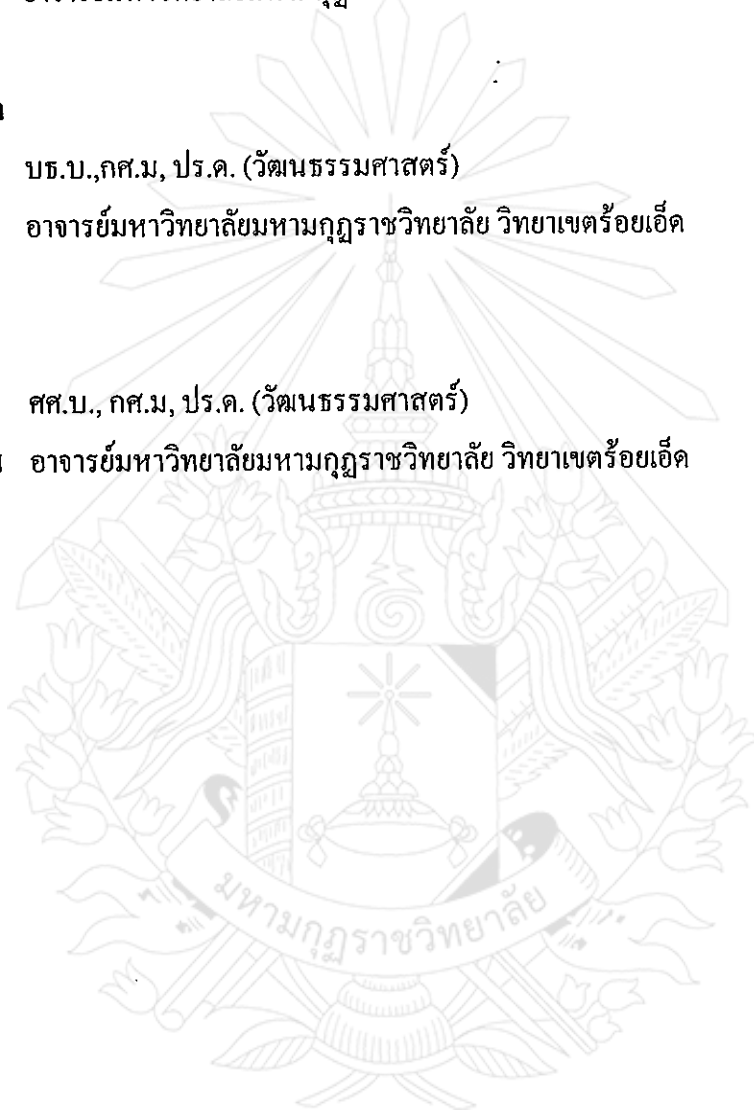
การศึกษา บธ.บ., กศ.ม, ปร.ค. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด

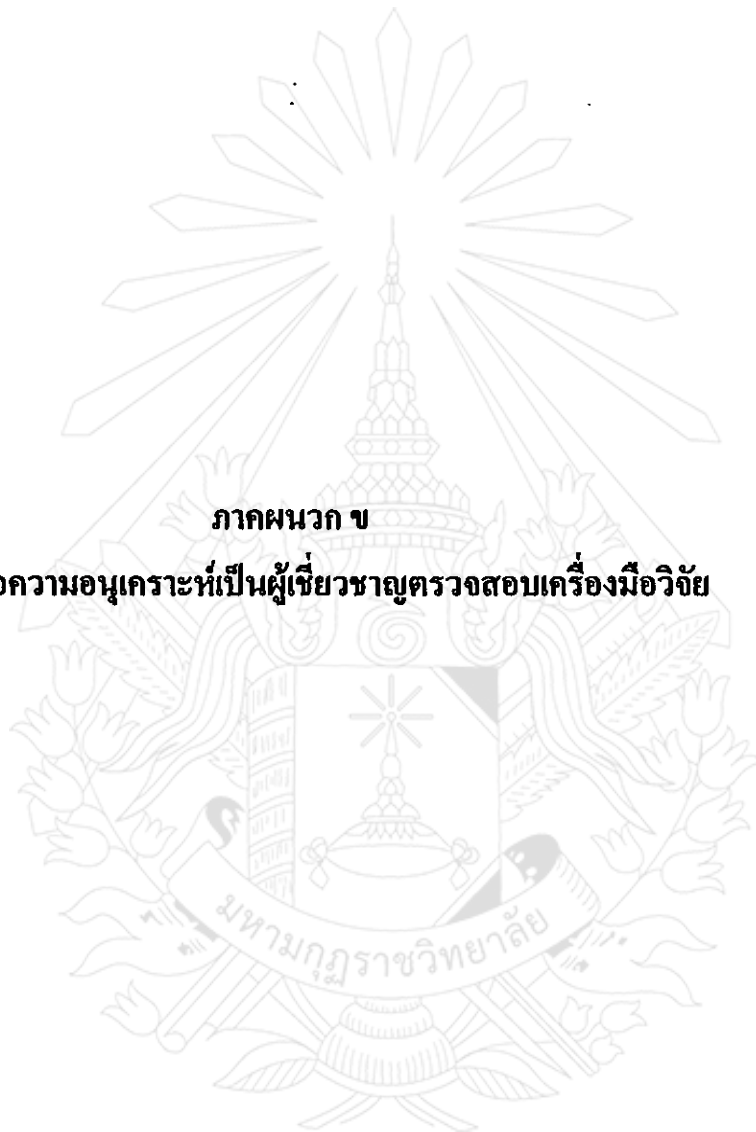
๓. ดร. สุรสิทธิ์ ไกรธิน

การศึกษา ศศ.บ., กศ.ม, ปร.ค. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอัยเย็ด

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.ประพิศ โบราณมูล

ด้วย พระอธิการบุญ จานิสฺสโร / แหวนวงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราคมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะอง
ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๓๒๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๖๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

[Http:// www.rec.mbu.ac.th](http://www.rec.mbu.ac.th)

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน

ด้วย พระอธิการบุญ จานิสฺสโร / แหวนวงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะองได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๓๒๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร.๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

ที่ ศร ๖๐๑๕/ว ๐๖๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลี้ยวเมือง
ตำบลดงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.เคชา ใจกลาง

ด้วย พระอธิการบุญ จานิสฺสโร / แหวนวงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังค์ภู จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรา สตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอความอนุเคราะห์จาก ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ ได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร ไสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๓๒๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๑๕/ว ๐๖๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถนนเลียงเมือง
ตำบลคงลาน อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ท้องถิ่นอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

ด้วย พระอธิการบุญ จานิสฺสโร / แหวนวงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขอดความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวัน เวลานั้น นักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่าน โดยตรง

จึงเจริญพรมมาเพื่อ โปรดทราบ และพิจารณา วิทยาเขตร้อยเอ็ด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระสุทธิสาร โสภณ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาวิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร.๐-๓๒๕๑-๘๓๖๔, ๐-๔๓๕๑-๖๐๗๖

โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

Http:// www.rec.mbu.ac.th

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสูงต่อการศึกษาครั้งนี้ และคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด และจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

๒. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พระอธิการบุญ จานิสฺสโร / แหวนวนงษ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน เพียงข้อละ ๑ ช่อง หรือเติมคำลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความเป็นจริง

๑. เพศ

 ๑. ชาย ๒. หญิง

๒. อายุ

 ๑. ๑๘ - ๓๐ ปี ๒. ๓๑ - ๔๐ ปี ๓. ๔๑ - ๕๐ ปี ๔. ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษาสูงสุด

 ๑. ประถมศึกษา ๒. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ๓. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ๔. ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วน

ตำบล อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องถูกเพียงข้อละ ๑ เครื่องหมาย ตามความรู้ความเข้าใจของ
ท่านจนครบประเด็นคำถาม

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านส่งเสริมสุขภาพ					
๑.	องค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งเสริมให้มีการดูแล หญิงมีครรภ์ เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงหญิงมี ครรภ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลหญิงมีครรภ์					
๒.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์การวางแผน ครอบครัว ให้บริการถุงยางอนามัย และยาเม็ดคุม กำเนิด					
๓.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานด้าน อนามัยโรงเรียน เช่น ตรวจสุขภาพ จัดอาหาร กลางวัน ให้ความรู้เรื่องสุขภาพ แก่เด็กนักเรียน					
๔.	ได้สนับสนุน การฝึกอบรมสุขภาพในให้กับเยาวชน					
๕.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดูแลสุขภาพของคน ทั่วไปในชุมชน เช่น ส่งเสริมให้ประชาชนได้ออก กำลังกาย					
๖.	องค์การบริหารส่วนตำบลใช้หอกระจายข่าวเพื่อให้ ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยแก่คนทุกกลุ่ม					
๗.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ให้ รู้จักเลือกบริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย					
๘.	องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมให้มีการดูแล สุขภาพตนเองในครอบครัว					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปรังคัง	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านการป้องกันโรค					
๕.	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรักษาความ สะอาดของบ้านเรือนทุกหลังคาเรือน เช่น ให้มีถัง ขยะ การกำจัดขยะ					
๑๐.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการป้องกันและกำจัด แมลงพาหะนำโรค					
๑๑.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดูแลสิ่งแวดล้อม ให้ถูกสุขลักษณะ ได้แก่ การจัดหาน้ำสะอาด ส่งเสริมให้ประชาชนได้บริโภคน้ำที่สะอาด จัดทำ ประปาหมู่บ้าน บ่อบาดาล					
๑๒.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการรณรงค์ให้ความรู้ ประชาสัมพันธโรคที่เกิดจากแมลงเป็นพาหะ เช่น ไข้เลือดออก อุจจาระร่วง					
๑๓.	องค์การบริหารส่วนตำบลประกาศให้ทราบเรื่อง แผนป้องกันโรคไข้เลือดออกล่วงหน้า ประกาศ เตือนประชาชนหากพบผู้ป่วยไข้เลือดออก					
๑๔.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริการให้คำ ปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ วิธีการป้องกันโรคเอดส์ การดูแลผู้ป่วยเอดส์					
๑๕.	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้และตรวจคัด กรองผู้ป่วยที่เป็นโรคไม่ติดต่อ เช่น ความดันสูง เบาหวาน มะเร็งปากมดลูก เป็นต้น					
	ด้านการรักษาพยาบาล					
๑๖.	องค์การบริหารส่วนตำบล ให้คำแนะนำในการ ช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น					
๑๗.	องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วย ไปโรงพยาบาลโดยรถกู้ชีพโดยสะดวก รวดเร็ว					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภอปรางค์กู่	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๑๘.	องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ความช่วยเหลือปฐุม พาวาลเบื้องต้น เช่น การซื้อคเป็นลมหมดสติ จมน้ำ ถูกงู หรือแมลงสัตว์ กัดต่อย การเคลื่อน ย้ายผู้ป่วยอย่างถูกวิธีการ					
๑๙.	องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดตั้งกองทุนยาสามัญประจำบ้าน เช่น ยา แก้ไอ ยาแก้ปวดหลัง ผงเกลือแร่ ยาใส่แผล เป็น ต้น และยาสมุนไพรพื้นบ้าน					
๒๐.	องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีอุปกรณ์เกี่ยวกับ ฟันในศูนย์เด็ก					
๒๑.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดฝึกอบรมให้ ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการดูแลรักษาฟัน					
	ด้านการฟื้นฟูสภาพ					
๒๒.	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้เรื่องการดูแล ผู้ป่วยโรคจิต รวมถึงการค้นหาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ จิตในชุมชน					
๒๓.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด การฝึก อบรมต่อต้านยาเสพติดแก่เยาวชนและกลุ่มเสี่ยง					
๒๔.	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ การฟื้นฟู ส่งเสริมสภาพจิตใจอันดีงามของเยาวชน เช่น โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม การแข่ง กีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วน
ตำบล อำเภอปรางค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

.....
.....
.....
.....

๒. ด้านการป้องกันโรค

.....
.....
.....
.....

๓. ด้านการรักษาพยาบาล

.....
.....
.....
.....

๔. ด้านการฟื้นฟูสภาพ

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือกรอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-นามสกุล** : พระอธิการบุญ จานิสฺสโร/แหวนวงษ์
- วัน เดือน ปี เกิด** : ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๘
- ภูมิลำเนา** : ๕๕ หมู่ที่ ๑๒ บ้านสนาย ตำบลพิมาย อำเภอปราสาท
จังหวัดศรีสะเกษ
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : วัดบ้านบึง ตำบลตุม อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ
- การศึกษา**
พ.ศ. ๒๕๔๗ : ปริญญาตรี (พธ.บ.) มหาวิทยาลัยจุฬาราชวิทยาลัย
- ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน**
ปัจจุบัน : เจ้าอาวาสวัดบ้านบึง ตำบลตุม อำเภอปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ

